

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 4/2010

Cena \$ 2.50

APRIL 2010

Kostel Vzkříšení Páně ve Slavkově u Brna

Je zajímavé, že ústřednímu tajemství křesťanské víry – Kristovu zmrtvýchvstání – je zasvěceno jen velmi málo kostelů. Při hledání v katalogu církevních staveb v České republice jsem našel pouze dva. Vojenský kostel v pevnosti Terezín u Litoměřic v Čechách a farní kostel Vzkříšení Páně ve Slavkově u Brna. Navštívme tedy dnes tento chrám stojící v sousedství známého zámku, kde po bitvě tří císařů svedené nedaleko odtud 2. prosince 1805 oslavoval Francouzský císař Napoleon Bonaparte své vítězství nad Ruskem v čele s carem Alexandrem I. a nad Rakouskem pod velením císaře Františka I.

Farní kostel Vzkříšení Páně ve Slavkově u Brna, je kostel klasicistního stylu z konce 18. století vybudovaný za knížete Václava Antonína z Kounic a Rietbergu. Kostel byl postaven na základech původního gotického kostela, který byl zasvěcený sv. Jakubu Většimu. Ten stával uprostřed hřbitova. V nevelké vzdálenosti od něho se nacházela obecní věž se třemi zvony, jež plnila funkci zvonice a hlásky. Nejstarší zmínku o Slavkově nacházíme v listině z roku 1322. Kostel postupně chátral a koncem 17. století byl v takovém stavu, že majitel panství Dominik Ondřej Kounic začal pomýšlet na stavbu nového. K tomu však tehdy ještě nedošlo. V roce 1757 se farní kostel částečně sesul, byl proto uzavřen a stržen. Do doby vystavění nového kostela se konaly služby boží v kostelíku na Špitálce. Kounicům překážela v uskutečnění velkolepých plánů na přebudování zámecké zahrady také chátrající obecní věž. V roce 1762 vyhořela a v roce 1770 byla zbořena i ona. Zvony byly zavěšeny na tzv. Hodinové bráně, která k tomu byla upravena. Spolu s kostelem a hláskou zanikl i městský hřbitov.

Nový chrám stojí dnes v čele slavkovského náměstí a patří mezi jedinečné památky klasicistní architektury u nás. Se stavbou se započalo v roce 1786. Stavební plány zpracoval vídeňský dvorní architekt Jan Ferdinand Hetzendorf z Hohenburgu, který projektoval například vídeňské městské a dvorní divadlo a Belvedere v Schönbrunnu. Vzhledem k bažinatému terénu bylo nutné založit stavbu na dřevěných pilotách. Stavba je jednoduchá s pravouhlým závěrem kněžiště. Za kněžištěm je čtyřboká hranolová věž. K věži a ke

kněžišti přiléhá symetricky umístěná budova fary o dvou křídlech obdélného půdorysu, která byla postavena v roce 1790.

Kostel sám byl dokončen za pouhé tři roky v roce 1789 a náklady na něj činily 100.000 zl., přičemž z vlastního církevního jmění bylo jen 6.738 zl., zbytek věnoval Václav Antonín kníže Kounic-Rietberg. Výdaje byly sníženy využitím stavebního materiálu ze zbouraného severního úseku městských hradeb. Dvě mohutné věže, budované po boku průčelí, nebyly nakonec pro nízkou únosnost terénu dostavěny a končí pod střechem. Z téhož důvodu je zaklenutí stropu provedeno dřevěnou štukovanou klenbou, což negativně ovlivňuje vnitřní akustiku. Portál kostela je ve starořeckém slohu. Tympanon je nesen šesti korintskými sloupy a je podobný, jako na kostele sv. Maří Magdaleny v Paříži. V trojúhelníkovém štítu je umístěn štukový reliéf Rozeslání apoštolů od tyrolského akademického sochaře Františka Zächerleho. Sloupy nesou kladí s nápisem WENCESL. ANT. PR. A. KAVNITZ. RIETBERG. FECIT MDCCLXXXIX.

Také interiér kostela je vzácnou památkou klasicistního stavitelství. Hlavní oltář má svatostánek krytý kopulí spočívající na osmi jónských sloupcích. Po obou stranách jsou umístěny sochy klečících andělů v nadživotní velikosti. Na zdi za hlavním oltářem je štukový obraz Vzkříšení Páně a nad ním Archa úmluvy. Po stranách lodí můžeme vidět šest štukových reliéfů Kristův křest a Poslední večeři Páně opět od sochaře F. Zächerleho, pod nimi jsou dva postranní oltáře, zhotovené stejně jako oltář hlavní z červeného mramoru. Další reliéfy znázorňují Vzkříšení Lazara a Dvanáctiletého Ježíše v chrámu, ty jsou od Hansmanna a Stürmera z Brna (1893) a poslední dva představují Narození Páně a Ukřižování Krista od akademického sochaře Čeňka Vosmíka z Prahy (1910). Zvláštností kostela jsou tři kazatelny. Dvě původní zřejmě měly sloužit pro veřejné teologické disputace. Třetí kazatelna byla pro lepší slyšitelnost postavena v roce 1804. Její dnešní podoba je však z roku 1852. V oknech oratoří založených ve zdivu věží je ještě původní barokní sklo. Mezi cenné chrámové doplňky patří dvě kroupenky z mramoru umístěné pod kůrem. Socha Panny Marie v pravém výklenku

Interiér kostela Vzkříšení Páně ve Slavkově u Brna

kostela pochází z klášterní kaple Chudých školských sester Naší Paní. V boční kapli se nachází oltářní obraz sv. Jakuba Většího z původního zbořeného farního kostela. Ilusivní výjev na stěně představuje Ježíše Krista s apoštolem Petrem, který chtěl následovat svého Pána po hladině Genezaretského jezera. Freska je dílem akademického malíře Milivoje Husáka a pochází z 80. let. Na věži kostela je několik zvonů. Mezi nejstarší patří sv. Jan z roku 1762 a Maria z roku 1776. V roce 1787 bylo zřízeno ve Slavkově děkanství.

Ve 20. století prošel chrám řadou oprav a úprav. V 80. letech byly pořízeny nové varhany. V roce 1986 byl v kostele posvěcen nový oltář podle liturgických úprav II. vatikánského sněmu a byly do něho uloženy ostatky sv. Marie Gorettiové, panny a mučednice. V letech 1999 – 2005 byla provedena generální oprava celého kostela. Patrocinium se zde slaví každý rok o Velikonocích na Slavnost Vzkříšení Páně.

*Z různých pramenů vybral
Fr. Dušan Hladík*

Foto na titulní straně:
Pohled na průčelí kostela Vzkříšení Páně ve Slavkově u Brna

Ježíš vstal z mrtvých

Vstal, skrývá se. Kde, v kterém místě?
Na cestě své ho najde jistě,
kdo věří v něj. A nalezna,
bude ho v duši mítat hostem.
Kde je tvůj zničující osten,
ó smrti, včera vítězná?

Denně v tom pozdviženém čase
Pán přicházel a mizel zase,
jak vlny vůní z jarních lích,
jak stíny oblaků, jež plynou,
jak deště v máji nad krajinou,
jak příboj nocí měsíčných,

jak tichý host a tišší vládce.
I blažival své malé stádce,
jež kolem Panny Marie
se vyplašeno shromáždilo.
Ó Bože-lásko, Bože-sílo,
veď k studnám života i je,

ať ruce do nich ponoří si,
ať hříšné léčí, mrtvé křísí
a světlem prostupují zdi!
Veď je k těm studánkám, ó Pane,
jimiž tvé údy probodané
i slavně vzkříšeny se rdí.

A vedl je. A ze své dlaně
moc divotvornou vylil na ně,
ba sám se dal jim za kořist,
když provždy naučil je slovu,
kterým ho mohou denně znovu
svolávat, měnit v chléb a jíst.

Vedl je, učil po šest neděl.
Když se jim všecek vypověděl
v odpečetěných tajemstvích,
za město vyvedl své stádce.
Dal požehnání jim i matce
a potom - k nebi ruce zdvih.

A pak - ó, blesk, ó, oslnění!
To hudba hřmí, to zpívá hřmění,
to zem se bortí v základech?
- Nelze vám, syna mého děti,
na jeho krásu pohleděti,
před níž i nebe tají dech!

*Popelka Nazaretská, Kapitola XXXI
Napsal Václav Renč v komunistickém vězení*

Ježíš Kristus

**Vládce světla,
který nezná západu.
Ten, který se vrátil z říše zemřelých
a jasně zazářil lidskému rodu.
Ať svým světlem rozzáří i Vaši tvář
a naplní Vás radostí
a pokojem.**

To Vám k letošním Velikonocům
přeje a vyprošuje

Fr. Dušan Hladík

LITURGICKÁ ČTENÍ

3.neděle velikonoční - 18.dubna 2010

1.ČTENÍ - Sk 5, 27b-32. 40b-41

Čtení ze skutků apoštolů.

Velekněz začal apoštoly vyslýchat: „Přísně jsme vám přece zakázali, že v tom jménu už nesmíte učit. Přesto však Jeruzalém je plný toho vašeho učení a chcete na nás přivolat pomstu za krev onoho člověka.“ Ale Petr a ostatní apoštolové na to řekli: „Více je třeba poslouchat Boha, než lidi. Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, když vy jste ho pověsili na dřevo a zabili. Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako vůdce a spasitele, aby Izraeli dopřál obrácení a odpuštění hříchů. A my jsme svědky těchto událostí, stejně i Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“ Dali pak apoštoly zbičovat a zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšově. Pak je propustili. A oni odcházeli z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.

2.ČTENÍ - Zj 5, 11-14

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, měl jsem vidění a uslyšel jsem hlas velkého množství andělů shromážděných kolem trůnu, bytostí a starců - bylo jich na milióny a stamilióny - a volali silným hlasem: „Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby přijal moc, bohatství, moudrost a sílu, čest, slávu i chválu!“ A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, a vše, co je v nich, jsem slyšel volat: „Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!“ Tu ony čtyři bytosti přidaly: „Amen!“ a starci padli na tvář a poklonili se.

EVANGELIUM - Jan 21, 1-19

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, a to u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blíženec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytili. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hod'te síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty - byl totiž oblečen jen nalahko - a skočil do moře. Ostatní učedníci došli s lodí - nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a vedle chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, bylo jich stotřiapadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojd'te snídat!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. Když posnídali, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více než tyto?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš

všechno - ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce. Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrt oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“

4.neděle velikonoční - 25.dubna 2010

1.ČTENÍ - Sk 13, 14.43-52

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisidii. Tam šli v sobotu do synagógy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věmi Boží milosti. Následující sobotu sešlo takřka celé město, aby si poslecho Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči. Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho neberete na srdce a nepokládáte se za hodné věčného života, obrácíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: Určil jsem tě za svědka pohanům, abys byl spásou až na konec země.“ Když to uslyšeli pohané, radovali se a vlebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé krajině. Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z noh a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2.ČTENÍ - Zj 7, 9.14b-17

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem. Oděni bílým rouchem, s palmami v rukou. A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si doba vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim snáhá a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

EVANGELIUM - Jan 10, 27-30

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

5.neděle velikonoční - 2.května 2010

1.ČTENÍ - Sk 14, 21b-27

Čtení ze skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utržovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejde jen tehdy, když hod vytrpíme. V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě a po ustanovení starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili. Potom prošli Pisidií do Pamfylie a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi dříve poručeni milosti Boží k dílu, které teď ukončili. Když tam přišli, svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům.

2. ČTENÍ - Zj 21, 1-5a

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, spatřil jsem nová nebesa a novou zemi - dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není. A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha, bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha. A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: „Hle - Boží stan mezi lidmi! Bůh bude s nimi přebývat, oni budou jeho lidem, a on - Bůh s nimi - bude jejich Bohem. On jim setře každou slzu z očí, nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože starý svět pominul.“ A ten, který seděl na trůně, řekl: „Hle - všechno tvořím nové!“

EVANGELIUM - Jan 13, 31-33a. 34-35

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když Jidáš odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě, a hned ho oslaví. Dítka, jen krátký čas jsem s vámi. Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“

6. neděle velikonoční - 9. května 2010**1. ČTENÍ - Sk 15, 1-2. 22-29**

Čtení ze Skutků apoštolů.

Někteří lidé přišli z Judska do Antiochie a poučovali bratry: „Nedáte-li se podle mojžíšského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma. Tehdy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barsabáš, a Silu - vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní: „Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráceným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popletli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně. Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.“

2. ČTENÍ - Zj 21, 10-14. 22-23

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Anděl mě přenesl v duchu na velikou a vysokou horu a ukázal mi Svaté město, Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností. Jiskřilo jako nejvzácnější kámen, jako křišťálově průhledný jaspis. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, na nich dvanáct andělů a jména nadepsaná na nich jsou jména dvanácti izraelských kmenů. Tři brány ležely k východu, tři brány k severu, tři brány k jihu a tři brány k západu. Městské hradby mají jako základ dvanáct kamenů a na nich dvanáct jmen dvanácti Beránkových apoštolů. Chrám jsem v něm však nespatri, neboť Pán Bůh vševládny a Beránek - to je jeho chrám. A toto město nemá zapotřebí ani slunečního, ani měsíčního světla, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.

EVANGELIUM - Jan 14, 23-29

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat, a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece

slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přimlůvce Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: ‘Odcházím’ a ‘zase k vám přijdu’. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane.“

Nanebevstoupení Páně - 13. května 2010**1. ČTENÍ - Sk 1, 1-11**

Čtení ze Skutků apoštolů.

Ve své dřívější knize jsem pojednal, milý Theofile, o všem, co Ježíš konal a čemu učil až do dne, kdy byl vzat do nebe. Předtím dal svým vyvoleným apoštolům příkaz skrze Ducha svatého. Po svém utrpení jim poskytl mnoho důkazů, že žije: po čtyřicet dní se jim zjevoval a mluvil o Božím království. Když s nimi jedl, přikázal jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma, ale čekali na Otcovo zaslíbení: „Vždyť jste přece o tom ode mě slyšeli: Jan křtil vodou, ale vy budete pokřtěni Duchem svatým za několik málo dní.“ Tu se ho ptali ti, kteří s nim byli: „Obnovíš teď, Pane, v Izraeli království?“ On jim však řekl: „To není vaše věc, abyste věděli čas a okolnosti, jak je Otec z vlastní moci ustanovil. Ale až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země.“ Když to pověděl, byl před jejich zraky vyzdvížen a oblak jim ho vzal z očí. Hleděli upřeně k nebi za ním, jak odchází, a najednou vedle nich stáli dva muži v bělostných šatech a řekli: „Lidé z Galileje, proč tak stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl vzat od vás do nebe, přijde zase právě tak, jak jste ho viděli, že odchází do nebe.“

2. ČTENÍ - Žid 9, 24-28; 10, 19-23

Čtení z listu Židům.

Kristus nevešel do svatyně, zbudované lidskýma rukama, která je jenom napodobeninou té pravé, ale do samého nebe, aby se teď staral o naše záležitosti u Boha. A není třeba, aby víckrát obětoval sám sebe, jako velekněz vchází do velesvatyně rok co rok s cizí krví, jinak by byl musel trpět už mnohokrát od stvoření světa. Ale zjevil se teď na konci věků jednou provždy, aby svou obětí odstranil hříchy. A jako je lidem určeno, že musí jednou umřít, a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v oběť, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objevil se podruhé - ne už pro hříchy - ale aby přinesl spásu těm, kteří na něho čekají. Když máme, bratři, důvěru, že můžeme vejít do svatyně Ježíšovou krví, cestou novou a živou, kterou nám otevřel skrze oponu, to znamená skrze své tělo, a když máme tak vynikajícího kněze nad Božím domem, přistupujme s upřímným srdcem a s plnou vírou; naše srdce je očištěné od zlého svědomí a tělo omyté v čisté vodě. Držme se pevně naděje, kterou vyznáváme, protože věrný je ten, kdo nám ten slib dal!

EVANGELIUM - Lk 24, 46-53

Zakončení svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlášáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky. Hle - já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ Vyvedl je pak směrem k Betanii, zvedl ruce a požehnal jim. A zatímco jim žehnal, odloučil se od nich a vznášel se k nebi. Oni se mu poklonili a s velikou radostí se vrátili do Jeruzaléma. Byli stále v chrámě a velebili Boha.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. března 2010

Politické události

ČSSD představila volební lídry a program, chce zrušit rovnou daň

V sobotu 13. března představila ČSSD na programové konferenci v Teplicích lídry kandidátek ve všech krajích a program, se kterým půjde do volebního boje. ČSSD slibuje, že zruší rovnou daň, poplatky u lékaře a vrátí společné zdanění manželů. Chce vyplácet třinácté důchody z dividend firmy ČEZ a naopak nepodpoří školné na vysokých školách ani státní maturity, dokud nebudou dobře připraveny. Ze středopravých stran se ozývají hlasy, které označují sliby oranžových za populismus a podbízení se voličům. "ČSSD sama dobře ví, že své sliby nemůže splnit," sdělil iDnes.cz místopředseda ODS Ivan Langer. Pokud ČSSD vyhraje volby, a podle průzkumů veřejného mínění je jejich favoritem, stane se ministrem financí Bohuslav Sobotka, zahraničí povede Lubomír Zaorálek a Zdeněk Škromach stane v čele resortu práce a sociálních věcí. Na post ministra vnitra počítá předseda ČSSD Jiří Paroubek s čerstvým vůdcem pražské kandidátky Martinem Pecinou. "Může se stát, že volby sice vyhrájeme, ale vládu sestaví někdo jiný," řekl na konferenci serveru iDnes.cz Paroubek. O tom, kdo bude vládu nakonec sestavovat, rozhoduje prezident Václav Klaus, který nemusí pověřit sestavováním vlády vítěze voleb. Na konferenci jako zahraniční host vystoupil slovenský premiér Robert Fico (Směr-SD), který přijel podpořit české sociální demokraty.

Podle volebního manažera Jaroslava Tvrdíka ČSSD věří, že má šanci poprvé zvítězit i v Praze. Svědčí o tom i rozhodnutí umístit do čela pražské kandidátky současného ministra vnitra Martina Pecinu. Na druhé místo se posune šéf pražské ČSSD Petr Hulinský. Kvůli tomuto rozhodnutí z kandidátky vypadla Olga Zubová, bývalá poslankyně Strany zelených, která vloni pomohla Paroubkovi svrhnout vládu. Předseda ODS Mirek Topolánek vyzval Pecinu k rezignaci na post ministra vnitra. Premiér Jan Fischer ale oznámil, že Pecinu neodvolá. Boj o metropoli tak za ČSSD svede dvojice Martin Pecina a Petr Hulinský. Proti nim za ODS stanou první místopředseda strany David Vodrážka a primátor Pavel Bém. ČSSD chystá největší předvolební kampaň. Snaží se oživit i některé triky dávno minulé, jako je telefonická kampaň, kterou si vyzkoušela ODS v roce 2002, kdy nahrávka s hlasem Václava Klause vybízela k hlasování ve volbách, ale u řady občanů se setkala s negativním ohlase. Koncem března usednou do call centra pravděpodobně i špičky ČSSD.

ODS zahájila kampaň: Za klíčový povolební úkol považuje nezaměstnanost

"Dnes vás seznámíme s esem pro pracovní místa. Naším srdcovým esem." Tato slova zazněla v úvodní řeči předsedy ODS Mirka Topolánka, když 17. března zahajoval předvolební kampaň. Během následujících týdnů představí občanští demokraté veřejnosti své hlavní čtyři body, které vznikaly za

spolupráce s Ekonomickou skupinou odborníků (ESO). Za základní cíle si ODS vytyčila snížení nezaměstnanosti a zažehnání hrozby státního bankrotu. Ten podle Topolánkových slov hrozí, pokud by se k moci dostala ČSSD. Její kampaň shrnuje do dvou slov – sliby chyby. Hned také dodává: "My nenabízíme lidem dárečky, my jim nabízíme práci." Prvním esem, které odkryli, se stal boj s nezaměstnaností. Občanští demokraté představili 12 bodů, které by měly pomoci k vytvoření až 170 tisíc pracovních míst v soukromém sektoru, ale také zabránit dalšímu propouštění. Mezi opatření patří například zvýhodnění zaměstnavatelů, kteří vytvoří pracovní místa pro rizikové skupiny, podpora začínajících živnostníků nebo sociální dávky v plné výši pouze pro nezaměstnané, kteří se budou aktivně vzdělávat a rekvifikovat. Všechny 12 bodů vysvětlil bývalý ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas za podpory spolupracujících ekonomů, jako jsou Miroslav Zámečník či Jiří Schwarz. Ti neopomněli vyjádřit potěšení nad tím, že je ODS ochotna upustit od libivých slibů a raději pracovat na programu, který povede ke zlepšení a flexibilitě trhu. Příští středu nabídne ODS řešení pro podnikání.

Zeman je předsedou Strany práv občanů, již propůjčil své jméno

Bývalý premiér Miloš Zeman byl podle očekávání zvolen předsedou Strany práv občanů - zemanovci (SPOZ). Volba se uskutečnila na víkendovém ustavujícím sjezdu 6. a 7. března v pražském TOP hotelu. Delegáti zvolili i dva místopředsedy, těmi se stali sedmadvacetiletý vysokoškolský učitel Vladimír Hönig a třiatřicetiletý šéf SPOZ v Olo-

mouckém kraji Radek Augustin. Pro Zemanovo předsenictví hlasovalo 245 delegátů celkového počtu 269 odevzdání lístků. Další 23 bylo neplatných a jeden byl pro. Ten do volební urny vhodil sám Zeman, což po volbě prozradil. Expremiér si neodpustil své tradiční bonmoty a hned po zahájení sjezdu přirovnal stávající politiky k plevě. "Stromy rostou pomalu, plevele rostou rychle," zaznělo v jeho úvodním projevu. Nešetřil hlasy ani vůči ČSSD, které dělal dlouhá léta. "Předseda ČSSD (1993-2001) předseda ČSSD," řekl Zeman v nářez na hokejistu Jiřího Šlégra, je kandiduje v Ústeckém kraji, na zpěvačku Kateřinu Brožovou, která nabídku odmítla. Zeman věří, že SPOZ překročí pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny a poté se co nejdříve zbaví podpurného slova zemanovci v názvu strany. Delegáti také během sjezdu schválili stanovy a program, jehož hlavní body jsou progresivní zdanění, přímá volba prezidenta a bezplatné studium na vysokých školách.

Obama a Medveděv v Praze podepíší smlouvu o jaderném odzbrojení

Praha se brzy stane místem zásadní dohody mezi Rusky a Spojenými státy. Do české metropole přiletí hlavy obou světových velmocí, Dmitrij Medveděv a Barack Obama, aby podepísali smlouvu o jaderném odzbrojení. Informační Hospodářských novin, jež se odvolávají na důvěryhodné diplomatické zdroje, potvrdili v úterý 24. března zástupci ministerstva zahraničí. Výsledkem

dohody mezi oběma velmocemi má být důležitý krok ke snížení počtu aktivních jaderných hlavic a jejich nosičů. Dlouho zamýšlená smlouva má navazovat na předchozí dohodu START z roku 1991 a její podpis má podpořit Obamovu vizi světa bez jaderných zbraní. Tu americký prezident představil v dubnu minulého roku právě v Praze. Podle zdrojů citovaných HN je podobná symbolika pro Obamu velmi důležitá. Kdy se oba státníci k podpisu sejdou, zatím ministerstvo zahraničí neuvědlo. Hospodářské noviny spekulují, že by se dohoda měla stvrdit u příležitosti návštěvy ruského prezidenta na Slovensku, která je naplánována na 6. a 7. dubna. Jako nejzazší termín se pak jeví 12. duben, kdy se má ve Washingtonu konat globální antijaderný summit. Pro Baracka Obamu by bylo "určitě výhodné, aby s podepsanou smlouvou mohl na konferenci přijít," uvádí jeden ze zdrojů pro Hospodářské noviny. Ruské velvyslanectví potvrdilo termín 8. dubna, následně termín potvrdil i Washington. Právě před rokem ohlásil Obama z Prahy, že je třeba nastoupit politiku jaderného odzbrojování. "Existence tisíců jaderných zbraní je nejnebezpečnějším dědictvím studené války. Mezi Spojenými státy a Sovětským svazem nebyla vedena žádná jaderná válka, ale generace žily s vědomím, že jejich svět může být vygumován jediným zábleskem světla," uvedl vloni 5. dubna v jediném veřejném projevu, který pronesl během své evropské cesty.

Počet obyvatel

České republiky roste

Počet obyvatel Česka se loni zvýšil o necelých 40 tisíc, a překročil 10,5 milionu. Narodilo se 118 tisíc dětí, téměř o 11 tisíc více, než kolik lidí ze-

mřelo. Po sedmi letech ale přestává stoupat počet narozených dětí, údajně i kvůli hospodářské krizi. Na přírůstku obyvatelstva mají největší podíl imigranti, ačkoli se jich v porovnání s rokem 2008 přistěhovalo téměř o polovinu méně. Téměř o pět tisíc (na 48 tisíc) poklesl počet sňatků, a byl tak nejnižší od roku 1918. Klesl také počet rozvodů o dva tisíce na 29 tisíc. Potratů bylo v roce 2009 registrováno 40,5 tisíce, o 918 méně než roku 2008. ČSÚ zveřejnil údaje 15. března.

Zemřel nejstarší občan

České republiky

Zemřel nejstarší Čech, bylo mu 107 let. Josef Flandera, narozený ve Volyni, která je dnes součástí Ukrajiny, byl veteránem z druhé světové války. Bojoval na východní frontě v brigádě generála Ludvika Svobody, od něhož po válce obdržel pět vyznamenání. Většinu života pak prožil v Habarticích na Šumpersku. Zemřel 6. března, den po propuštění z nemocnice. Média o tom informovala 12. března. Podle deníku Právo se nyní nejstarším občanem stala Julie Vašíčková (*1903). Lidí, kteří se dožívají sta a více let, stále přibývá, a to díky lepší zdravotní péči a změně životního stylu. Mezi nejstaršími obyvateli ČR převládají ženy.

Ze Slovenska

Zákon na podporu vlastenectví na Slovensku

Slovenská národní strana (SNS) navrhla takzvaný vlastenecký zákon, který nařizuje státním zaměstnancům skládat slib věrnosti státu. Dotkne se i státních škol, a to jak základních, tak středních a vysokých. Ve třídách se kromě portrétu prezidenta bude nacházet také text hymny, státní znak, preambule ústavy a státní vlajka. Pro přijetí zákona 2. března hla-

sovala SNS, ale i HZDS a skoro celý Směr-SD. Vždy v pondělí ráno navíc budou muset ředitelé škol slyšitelně pustit státní hymnu. Studenti si ji poslechnou ještě při předávání vysvědčení. Hymna ale bude znít i na sportovních zápasech, které organizují národní sportovní svazy, také před parlamentními schůzemi nebo před zasedáním zastupitelstev. Okolo půlnoci ji navíc budou vysílat Slovenská televize a Slovenský rozhlas. Přitom podle zákona o státních symbolech by hymna měla hrát jen při významných příležitostech, například během státních svátků či při výročích. Schválení zákona parlamentem vyvolalo negativní reakce. Školám se nelíbí, že budou muset z vlastního rozpočtu nakoupit státní vlajky, znaky a nechat zřídit školní rozhlas na každotýdenní vysílání státní hymny. Ředitelé 14 základních škol z okolí Banské Bystrice vyzvali prezidenta Ivana Gašparoviče, aby zákon nepodepsal. Proti zákonu se také postavili sami žáci a studenti, kteří plánují protestní akce. První z nich se konala ve středu 10. března odpoledne v Bratislavě a před prezidentský palác přišla asi tisícovka převážně mladých lidí. Prezident Ivan Gašparovič v pátek 19. března vyhlásil, že tento zákon momentálně neschválí. Hlavním problémem podle něho je datum účinnosti, které bylo původně stanovené na 1. dubna. Podle něho by školy mohli mít problém splnit do tohoto data povinnosti, které ze zákona vyplývají. Navíc mu vadil i konkrétní den, ke kterému měl začít platit. "Toto datum (april) vyvolává úsměv a není vhodné, abychom tento zákon dali s účinností k takovému termínu," vyjádřil se pro portál Sme.sk. Prezident však řekl, že s obsahem zákona "ne-

má absolutně žádný problém" a navrhl datum přeložit na 1. září – začátek nového školního roku.

Nejsilnější opoziční stranu povede do voleb místo Dzurindy Radičová

Do červnových parlamentních voleb nepovede SDKU-DS nikdo jiný, než bývalá kandidátka na prezidentský post Iveta Radičová. O tom, zda volebním lídrem Slovenské demokratické a křesťanské unie-Demokratické strany, nejsilnější opoziční strany, bude Iveta Radičová, či Ivan Mikloš, se rozhodovalo ve vnitrostranickém hlasování. Primárky skončily výhrou Radičové. Získala 62 % hlasů s největší převahou v košickém regionu a v Banské Bystrici. Situace však mohla být zcela jiná, kdyby z kandidátky v únoru neodstoupil zakladatel strany a současný předseda Mikuláš Dzurinda. Ten neunesl kritiku premiéra Roberta Fica ohledně záhadného financování strany a s odůvodněním, že nechce SDKU-DS pošpinit ve volbách, raději sám odstoupil. Nedokázal totiž přesvědčivě vyvrátit podezření ze stranického praní špinavých peněz v zahraničí. Radičová je přesvědčena, že SDKU-DS je "strana slušných lidí". A to je jeden z důvodů, proč se vrací do vrcholové politiky a proč chce stranu vést, i přes všechnu kritiku, která se na SDKU-DS snesla. Radičová sice vloni v prezidentských volbách prohrála, ale dokázala získat 44 % hlasů. Krátce poté parlament opustila kvůli podvodu při hlasování (hlasovala za kolegyni). Analytici se neodvážují odhadnout, jaký přínos bude mít současná vůdkyně strany a zda to nějak výrazně ovlivní parlamentní volby, které se na Slovensku konají 12. června. Stále je totiž největším favoritem

opoziční strana Roberta Fica se 40% podporou voličů, oproti necelým 12 % pro stranu SDKU-DS.

Policisté odhalili největší daňový podvod v historii Slovenska

Slovensko řeší největší daňový podvod v historii samostatného státu. Dle oznámení policejního prezidenta Jána Packy z 26. února představuje finanční rozsah podvodu 235 milionů eur. Taková byla hodnota kovů, se kterými fiktivně obchodovala čtřicetletá skupina lidí. Následně podávala na finančních úřadech příznání k DPH z těchto obchodů, a ochudila tak stát o 44,8 milionů eur. Skupinu založili tři lidé a postupně nabírali další členy. Ve výsledku kontrolovali třicet společností, jejichž prostřednictvím podávali na úřadech daňová příznání. Hlavní postavou celé skupiny byla žena. Obviněným hrozí v případě prokázání viny až 14 let za mřížemi. Nyní kriminalisté vyšetřují, zda členové skupiny neměli komplice třeba mezi zaměstnanci daňových úřadů.

Premiér Fico vidí řešení romské problematiky v internátních školách

Jediným řešením romské problematiky jsou podle premiéra Roberta Fica internátní školy pro co nejvíc romských dětí. Fico se tak vyjádřil 8. března na tiskové konferenci po kontrolním dnu u vicepremiéra pro menšiny Dušana Čaploviče. Informoval o tom server Sme.sk. Dětem by se mělo v internátech dostat lepšího vzdělání a měly by se naučit základním hygienickým návykům. Evropská unie dala už dříve najevo, že jako etický problém vidí, že děti budou odebrány rodičům. Stejný názor mají i bojovníci za lidská práva, kteří si myslí, že se segregace romských dětí ještě více prohloubí.

Ekonomika

V ČR se vloni vyrobilo nejvíce aut na obyvatele v Evropě, dosud vedla SR

Česko ve statistikách za rok 2009 přeskočilo dosud první Slovensko, kde produkce motorových vozidel loni klesla téměř o pětinu na 463 tisíc vozů. Podle českého Sdružení automobilového průmyslu výroba v ČR vloni stoupla o 2,85 % na rekordních 975 tisíc vozů. U osobních vozů, tvořících největší část české produkce, je nárůst ještě větší, a to o 3,2 % na 970 tisíc. Naopak výroba aut v Evropě vloni podle údajů Evropského sdružení výrobců automobilů (ACEA) klesla o 17 % na 15,2 mil. Největším producentem motorových vozidel v EU i přes loňský 14% pokles produkce zůstává Německo. ČR se podle ACEA umístila na pátém místě. Za posledních pět let se výroba osobních aut v Česku více než zdvojnásobila, produkce rostla i v posledních dvou krizových letech, a to zejména díky protikrizovým opatřením (tzv. šrotovnému) zavedeným v některých evropských zemích. Pro rok 2010 Sdružení očekává podobnou úroveň výroby jako v předchozím roce, milionová hranice vyrobených vozů zřejmě nepadne. Utlumení slovenské výroby způsobil především propad produkce v bratislavském závodě automobilky Volkswagen. "V Bratislavě se vyrábí nejkvalitnější auta, ale v těžkých časech lidé ztratili zájem o luxus. Továrna se rovněž připravuje na výrobu nových modelů, což také ovlivnilo objem výroby," řekl pro iHNed.cz prezident slovenského Sdružení automobilového průmyslu Jozef Uhrík. Na Slovensku vedle německého Volkswagenu působí i jihokorejská automobilka Kia Motors

a francouzský PSA Peugeot Citroën, který se s 207 tisíci vyrobených vozů v loňském roce stal největším producentem aut v zemi. V budoucnu se možná připojí také indická Reva Electric Car Company, která by na Slovensku chtěla vyrábět elektromobily. Ve čtvrtek 11. března se zástupci společnosti sešli s ministrem hospodářství Lubomírem Jahnátkem, který po jednání uvedl, že Slovensko má o výrobu hybridních vozidel a elektromobilů zájem. Indický závod by mohl vyrůst v okolí města Bánovce nad Bebravou.

Letiště v Ruzyni se prodávat nebude

Poslanecká sněmovna rozhodla, že ruzyňské letiště není na prodej. V úterý 9. března přehlasovala veto prezidenta Václava Klause, který zákon zakazující prodej Letiště Praha odmítl podepsat v prosinci. Pro zákon, předložený sociálně demokratickými poslanci loni v únoru, hlasovalo 101 zákonodárců, převážně z ČSSD, KSČM a KDU-ČSL. Poslanci museli kromě veta prezidenta přehlasovat i Senát. Prodej pražského letiště schválila Topolánková vláda v červnu 2008. Tehdy se odhady prodejní ceny pohybovaly kolem stovky miliard korun. Sociálním demokratům ale vadila příprava na privatizaci vedená Topolánkovou vládou, připomínky měli i k otázkám bezpečnosti státu v případě prodeje letiště.

ČEZ vydělal nejvíce v historii

Přední český výrobce elektrické energie ČEZ hlásí rekordní zisk v historii firmy, v minulém roce vydělal 51,9 miliardy korun. Ve srovnání se ziskem z předminulého roku je to o 4,5 miliardy více. Podle serveru Profit.cz se také jedná o nejvyšší výdělek jakékoli

české firmy. "Tím hlavním pozitivním faktorem je to, že nám podařilo prodat elektřinu velmi dopředu, my jsme podávali elektřinu na loňský úž v roce 2008, kdy byly velmi vysoké ceny," řekl v rozhovoru pro Českou televizi generální ředitel ČEZu Martin Rom. Polostátní energetický gigant loni v Česku investoval téměř 40 miliard korun, z toho více než čtvrtinu do modernizace distribučních sítí. Další investice pokryly náklady na budování nových výrobních kapacit a navyšování výkonu jaderných elektráren. Na daních odvát ČEZ téměř 45 miliard korun. Státní dividendy budou činit 19 miliard a ČSSD navrhuje, aby se z nich financoval protikrizový plán nebo takzvané třinácté důchody. Pro každého důchodce by tak připadlo jednorázových 2400 korun, což by bylo v součtu asi 7 miliard. Významný úspěch znamenal ČEZ na konci minulého roku, kdy v celosvětové konkurenci obsadil devátou příčku na žebříčku výnosnosti akcionářů. Akcionářům nabízí vyšší výnosy ve střední Evropě.

Kurzovní lístek

26. 3. 2010 (střed)

EUR, 125.4
Kanada, 118.5
USA, 119.0

Kultura

Výstava o životě TGM na Pražském hradě

Při příležitosti 160. výročí narození prvního československého prezidenta, které připadlo na neděli 7. března, se na Pražském hradě konala ve dnech 2. a 3. března výstava T.G. Masaryk na Pražském hradě - všední i sobotní. Výstava se zabývala především tím, co zůstalo ve výstavě o prvním prezidentu Československé republiky v

skryto. Návštěvníci si mohli prohlédnout věci veskrze osobní – například jídelní soupravu, účtenku od holiče či svatební oznámení Masarykovy dcery Olgy. Všechno to, čím prezidentská rodina denně na Hradě žila. Prostory zdobila řada dobových obrazů první hlavy státu, včetně portréty od Vratislava Nechleby. Unikátem byl rodokmen, který zobrazuje rodinné vazby od Masarykových rodičů po současné přímé potomky prvního prezidenta. Málokdo ví, že dva z jeho čtyř prapravnuků žijí dnes opět v Praze. Masaryk původně nechtěl žít na Hradě, nýbrž v malé vile v Jelením příkopu. Pro Prahu bylo dobře, že tak nakonec neučinil. Pražský hrad proměnil, jeho slovy, "z chátrajícího monarchistického symbolu v symbol demokracie a kultury". Hradní byt Masarykovy rodiny navrhoval slovinský architekt Josip Plečnik, který prováděl další rekonstrukce Pražského hradu a je znám i jinými stavbami v hlavním městě. Přestavbou sídla, zvláště prostor prezidentova bytu, se výstava hojně zabývala. Nechyběly tak plány rekonstrukce i nábytku, doplněné o modely obytných prostor. Návštěvníci si mohli osahat i původní pro Hrad speciálně vyrobené židle. Autoři výstavy připravili pro veřejnost i mimořádnou prohlídku prostor, ve kterých první čs. prezident přebýval. Prohlídku bylo možné absolvovat pouze 6. března. Masaryk byl znám fyzickou zdatností – proto byla prohlídka po této stránce náročná. Správa Pražského hradu varovala, že zájemci budou muset překonat až 200 schodů a nedoporučila ji tak lidem se sníženou schopností pohybu. Kdo se však na tuto cestu vydal, nebyl ochuzen o skvělý zážitek. Řada z prostor nebývá

veřejnosti dostupná ani v dny otevřených dveří. Vstup na výstavu byl zdarma a přišlo ji zhlédnout kolem třiceti tisíc návštěvníků. Největší pozornost poutala Masarykova korespondence. "Tyto dopisy, které psal Masaryk svému synovi, nebyly nikdy dříve publikovány. Stejně jako fotografie z alba rodiny Masaryků," řekla pro oficiální webové stránky Pražského hradu Libuše Benešová, ředitelka hradní spisovné a archivní služby. Zájem budila i trojrozměrná maketa Masarykova hradního bytu, který architekt Josip Plečnik sestavil z rovných třiceti místností. Mnozí návštěvníci si pořizovali též památeční fotografie vedle monumentální olejomalby Vratislava Nechleby z roku 1925, na které pózuje Masaryk ve své jezdecké uniformě. O víkendu 6. a 7. března byla navíc veřejnosti poprvé přístupná Masarykova knihovna v Novém paláci. Také Lány, někdejší výletní sídlo prezidentské rodiny, připravily oslavy. V sobotu 6. března zde odhalili Masarykovu jezdeckou sochu, která měla být zhotovena dokonce už v době první republiky, a uskutečnil se zde i tradiční pietní akt u Masarykova hrobu.

Jiří David představil svoji nejnovější sochu.

Tvoří ji 85 tisíc klíčů

V centru Prahy se za velkého zájmu novinářů i náhodných kolemjdoucích uskutečnilo slavnostní představení nové instalace Jiřího Davida, která reflektuje uplynulých 20 let od pádu komunismu. Klíčová socha, jak se dílo oficiálně nazývá, je vysoká sedm metrů, váží asi jednu tunu a je na ní použito přes 85 tisíc klíčů. Ty pocházejí z veřejné sbírky, kterou u příležitosti výročí 17. listopadu 1989 uspořádal loni na podzim mobilní operátor Vo-

dafone, donátor projektu. Instalaci odhalili na Kaškově náměstí v blízkosti Staroměstského náměstí v úterý 9. března. Nepřehlédnutelnou plastikou tvoří nápis Revoluce a jednotlivá písmena jsou poskládána vertikálně směrem shora, přičemž ta horní drtí písmena pod sebou (foto plus další informace na www.klicovasocho.cz). "Když jsem si napsal slovo revoluce na papír, tak jsem si říkal, že by bylo dobré, kdyby jednotlivá písmena sama sebe drtila směrem dolů, stejně tak jako revoluce požirá samu sebe. Pak jsem si ještě uvědomil, že když vynechám počáteční písmeno R, tak vznikne slovo evoluce, a proto jsem se rozhodl o spirálovitý tvar, který je typický pro strukturu DNA," vysvětluje podobu sochy umělec Jiří David. Tvary písmen tvořící sochu odkazují na fonty typické pro období totality a právě jejich vytržení z kontextu účinně kontrastuje s výsledným nápisem. Například počáteční velké R převzal David z titulu Rudého práva, velké O zase z obalu žvýkaček Pedro, písmeno U z tuzexového poukazu a poslední písmeno E, nejvíce rozdrčené, je z komunistické legitimace. „Doufám, že mé dílo nebude pouhou atrakcí a že v něm budou lidé spatřovat nějaký smysl," poznamenal umělec na tiskové konferenci a dodal, že ho velmi překvapilo, jakým způsobem se chová socha v interakci s dopadajícím světlem: „Je to takový zvláštní vetřelec, který díky měnícímu se světlu mizí a zároveň objevuje v jiných perspektivách." Instalace se zapíše do České knihy rekordů, jelikož se jedná o největší sochu z klíčů, která kdy na českém území vznikla. Na tiskové konferenci zazněl mj. dotaz, jak dlouho bude podle umělce socha odolávat

městským vandalům, načež triapadesátiletý David vtipně reagoval: "Dávám tomu tři dny, než ji někdo posprejuje nebo se pokusí zdolat její vrchol." Klíčová socha bude po několik měsíců k vidění na Kaškově náměstí a do budoucna se plánuje miniaturní po českých a moravských městech.

Sport

Sáblíková, Bauer a Hájek se v závěru sezony blýskli skvělými výkony

Skvělou formu potvrdili v závěrečných závodech zimní sezóny rychlobruslařka Martina Sáblíková, která obhájila titul mistryně světa ve víceboji, druhým místem ve Světovém poháru běžec na lyžích Lukáš Bauer a také letec na lyžích Antonín Hájek. Ten z MS ve Slovinsku přivezl nový český rekord. Česká rychlobruslařka si po dvou olympijských zlatech z Vancouveru a vítězství ve SP připsala v letošní sezóně další skvělý úspěch. Na rychlé trati v nizozemském Heerenvenu získala v neděli 21. března titul mistryně světa ve víceboji. Celkově má Sáblíková už šest titulů z MS. Téhož dne a jen o pár set kilometrů dále ve švédském Falunu běžec na lyžích Lukáš Bauer uhájil druhé místo v celkovém pořadí SP. Ve finálovém závodu mu k tomu stačilo deváté místo. Dvojnásobný medailista z Vancouveru má tak za sebou druhou nejlepší sezónu v kariéře. Povedený víkend českých sportovců pak ještě ve slovinské Planici podtrhla česká skokanská jednička Antonín Hájek. Na dvoudenním klání MS v letech na lyžích překonal Hájek letitý český rekord a celkově skončil osmý. Při čtvrtém skoku dolétl na značku 236 metrů a jen o tři metry tak zaostal za světovým rekordem Nora Römörena.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Kardinál Vlk se setkal s premiérem Fischerem

Dne 23.3.2010 navštívil kardinál Miloslav Vlk premiéra Jana Fischera. Premiér Fischer poděkoval emeritnímu pražskému arcibiskupovi za jeho práci pro církev, ale také za přínos pro celou společnost. Během rozhovoru se oba pánové ohlédlí po završeném téměř dvacetiletém působení kardinála Vlka na stolci pražských arcibiskupů. Hovořili o minulé spolupráci mezi církví a Českou vládou, ale také o věcech, které zůstávají. Premiér Fischer vzpomínal na dávná setkání a vyjádřil přání setkávat se příležitostně i nadále. Premiér Jan Fischer také udělil kardinálu Vlkovi Čestnou plaketu předsedy vlády ČR. Mezi jinými toto ocenění předsedy vlády obdrželi v minulosti také Sir Nicolas Winton, Ivan Medek a další. Tentýž den navštívil premiéra Fischera také jmenovaný arcibiskup pražský Mons. Dominik Duka, kterému 10.dubna předá kardinál Vlk stolec pražských arcibiskupů. Premiér arcibiskupa Duku ujistil, že vláda bude ve svém zbývajícím čase pokračovat v politice otevřené komunikace s církvemi. Otevřeně hovořit o společných věcech je prioritou i arcibiskupa Duku.

Novým představeným českých jezuitů bude P. Jan Adamík SJ

Generální představený jezuitského řádu jmenoval novým provinciálem České provincie Tovaryšstva Ježíšova P. Jana Adamíka SJ. Úřad převezme v neděli 2.5.2010 v 9.00 hodin v kostele sv. Ignáce na Karlově náměstí v Praze 2. "Děkujeme Pánu a provázíme otce Jana a celou provincii modlitbou a poctivou snahou o život podle našeho jezuitského způsobu jednání," vyzval členy České provincie současný představený František Hylmar SJ. "To, že z Říma došla odpověď ohledně jmenování nástupce provinciála Františka Hylmara a že to jsem já, kdo by měl nastoupit na jeho místo, jsem se dozvěděl ve středu večer," uvedl na dotaz Jesuit.cz Jan Adamík. Bezděky mu prý vytanula na mysl poslední část Matoušova evangelia připadající na ten den: "Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny" (Mt 20,17-28). "Netoužím být na prvním místě, ale tady smysl textu o touze být veliký je stejně trochu jiný. Pán zatoužil, abychom se stali velkými, ale ve službě. A dává k tomu nejen příležitost, ale i všechny potřebné prostředky, milost a sílu," dodává budoucí český provinciál. Doufá proto nejen v Boží pomoc, ale i v modlitbu všech spolubratrů, aby svůj úřad mohl vykonávat k větší Boží slávě.

P. Jan Adamík SJ se narodil 25.9.1962 v Přerově. V Tovaryšstvu Ježíšova vstoupil 8.4.1990. Studoval nejprve filozofii na Vysoké škole filozoficko-pedagogické Ignatianum v Krakově. Poté pracoval jako redaktor v české službě Vatikánského rozhlasu. Teologii absolvoval na římské Gregoriánské univerzitě, kde své studium zakončil licenciátem ze spirituální teologie. Na kněze byl vysvěcen 21.4.2001 v Svatém Hostýně. Jeden semestr byl na studijním pobytu Loyola University v New Orleans (USA), svou řeholní formaci pak zakončil tzv. "třetí probací" v Austrálii. Od června 2006 působí v Českém Těšíně jako ředitel tamějšího exercičního domu a i díky tomu postupně získal bohaté zkušenosti s individuálním doprovázením duchovních cvičících. Od 1.9.2006 navíc zastává funkci představeného českotěšínské komunity.

Speciální známka na pomoc Haiti

Vydáním poštovní známky se speciální cenovou přírůžkou se Vatikán zapojuje do pomoci obětem postižených zemětřesením na karibském ostrově Haiti. - Pravidelné kapky vyhloubí jamku v kameni – to stejné platí i pro pomoci obětem živelné katastrofy na Haiti. S tímto úmyslem vydá Filatelistický a numismatický úřad 5. března 2010 novou poštovní známku se speciální cenovou přírůžkou, jejíž výžek poputuje na pomoc zemětřesením poničenému Haiti. Ředitel Filatelistického a numismatického úřadu ve Vatikánu, Pier Paolo Francini, v rozhovoru pro Rádio Vatikán vysvětlil, jak bude pomoc realizována: "Na těchto známkách bude uskutečněn přetisk. To znamená, že se na známku, která už je v tisku nebo je vytištěná, přetiskne navýšená hodnota – v tomto případě 20 centů na každou známku. Kdo si novou známku koupí, zaplatí 85 místo původních 65 centů. Výtěžek by měl podle očekávání překročit 150 000 Euro. Tato speciální přírůžka na každé známce je právě tou malou kapkou, která se má stát skutečnou pomocí pro haitijské obyvatelstvo a konkrétně něco změnit." Speciální známka vyjde v nákladu 450 000 kusů spolu se 75 000 kusy malých archů se šesti známkami stejné série. K této příležitosti bude také vytvořeno razítko ke dni vydání, které má připomínat oběti katastrofy z 12.1. letošního roku. Znamka se vydá při příležitosti patnáctistého výročí založení poutního místa Panny Marie Milostiplné, známého jako Mentorella, nedaleko Říma, které bude na nové známce vyobrazeno. Benedikt XVI. soukromě navštívil toto poutní místo 29. října 2005 při příležitosti 27. jubilea první oficiální návštěvy Janem Pavlem II. (29.10.1978). Ten navštívil toto místo jen několik dní po zvolení nástupcem sv. Petra. Sportovní založený papež vyšel tehdy pěšky na kopec, kde se nachází mariánská svatyně.

Podle zpráv České biskupské konference

Pastýřský list Benedikta XVI. irským katolíků

Tiskové středisko Svatého stolce 20. března 2010 zveřejnilo pastýřský list Svatého otce Benedikta XVI. irským věřícím. Přinášíme shrnutí jeho obsahu.

Papež adresoval **pastýřský list všem katolíkům Irska**, aby vyjádřil své zděšení nad sexuální zneužíváním, kterého se na mladistvých dopustili církevní činitelé, a nad způsobem, jakým jim čelili irští biskupové a řeholní představení. Papež žádá, aby byl dopis čten pozorně a jako celek. Svatý otec hovoří o tom, že je v této době plné hořkosti celému irskému katolickému společenství nablízku v modlitbě a navrhuje cestu uzdravení, obnovy a odčinění.

Žádá všechny, aby si připomněli skálu, z níž byli vytesáni (srov. Iz 51,1), a zvláště **přínos, který irští misionáři dali evropské civilizaci i při šíření křesťanství do všech světadílů**. V posledních letech byla víra v Irsku postavena před mnohé výzvy, došlo k rychlým společenským změnám a odklonu od vazby na tradiční svátostné úkony a projevy zbožnosti. Právě to jsou souvislosti, v rámci kterých je třeba chápat způsob, kterým církev čelila problému sexuálního zneužívání dětí.

Problém vyvolalo mnoho faktorů: Nedostatečná duchovní a morální formace v seminářích a noviciátech, tendence společnosti bránit klérus a další autority, nemístné obavy o dobré jméno církve a snaha zabránit skandálům vedly k tomu, že v okamžicích, kdy to bylo třeba, nebyly uplatněny možné církevní tresty. Jen pozorným zkoumáním řady prvků, které krizi způsobily, je možné přesně určit příčiny a nalézt účinná opatření.

Během návštěvy ad limina, kterou v Římě vykonali roku 2006 irští biskupové, je papež nabádal, aby „*zjistili pravdu o tom, co se v minulosti stalo, aby využili všech dostupných prostředků a zabránili tak opakování něčeho podobného, aby zajistili, že budou plně respektovány principy spravedlnosti, a aby především napomáhali v uzdravení ran obětí a všech, kdo byli zasaženi těmito obrovskými zločiny*.“ Od té doby se papež při nejdneší příležitosti s oběťmi setkal, naslouchal jejich příběhům, modlil se s nimi a za ně a je připraven udělat to znovu i v budoucnosti. V únoru roku 2010 pozval irské biskupy do Říma, aby s nimi hovořil o prostředcích přijatých za účelem zajištění nápravy problému se zvláštním zřetelem k postupům a protokolům, které v současnosti zajišťují ochranu dětí v církevním prostředí, a aby pohotově a spravedlivě reagovali na oznámení o zneužívání. V tomto pastýřském listě hovoří přímo k určitým skupinám uvnitř irského katolického společenství ve světle vzniklé situace.

Obrací se především na **oběti zneužívání**, bere na vědomí strašné zklamání, které zakusily, a říká jim, jak je mu líto toho, co vytrpěly. Uznává, že v mnoha případech jim nikdo nebyl ochoten naslouchat, když našly odvahu hovořit o tom, co se stalo. Uvědomuje si, jak se museli cítit ti, kteří bydleli v klášterech s vědomím, že před utrpením nemají úniku. Ačkoli uznává, jak musí být pro mnohé z nich těžké odpustit nebo se s církví usmířit, vyzývá je, aby neztráceli naději. Ježíš Kristus, sám obět nespravedlivého utrpení, chápe propastnou hloubku jejich bolesti a toho, jak trvale působí v jejich životech a vztazích. Přesto právě jeho zranění, proměněná jeho spásným utrpením, představují prostředky, které lámou moc zla a umožňují nám znovu se narodit do života a naděje. Papež vyzývá oběti, aby v církvi hle-

daly příležitost setkat se s Kristem a nalézt uzdravení a usmíření tím, že znovu objeví nekonečnou lásku, kterou Kristus má ke každému z nich.

Ve slovech určených **kněžím a řeholníkům**, kteří se zneužívání mladistvých dopustili, jim papež připomíná, že se před Bohem a před řádně ustanovenými soudy musejí zodpovídat za hříšné a trestuhodné činy, jichž se dopustili. Zradili posvátnou důvěru a vrhli hanbu a ostudu na své spolubratry. Velkou škodu způsobili nejen obětem, ale také veřejnému vnímání kněžství a náboženského života v Irsku. Vyzývá je, aby se podřídili požadavkům spravedlnosti, a připomíná, že nemají ztrácet naději v Boží milosrdenství, které se svobodně nabízí i těm největším hříšníkům, pokud litují svého jednání, činí pokání a pokorně prosí o odpuštění.

Papež povzbuzuje **rodiče**, aby vytrvali v obtížném úkolu vychovávat své děti a dávat jim najevo, že jsou milované a chtěné, a rozvíjeli zdravou sebeúctu. Rodiče mají prvořadou odpovědnost za výchovu nové generace v mravních principech, které jsou pro civilizovanou společnost zásadní. Papež vyzývá děti a mládež, aby v církvi nacházeli příležitost pro životodárné setkání s Kristem a nenechali se odradit selháním některých kněží a řeholníků. Papež se spoléhá na to, že mladí lidé přispějí k obnově církve. Vyzývá též kněze a řeholníky, aby neztráceli odvahu, ale naopak obnovili své odhodlání ke svěcenému apoštolátu, aby jednali v souladu se svými představenými a svým živým svědectvím o spásném díle Páně tak církvi v Irsku nabídli nový život a vitalitu.

Když se papež obrací k **irským biskupům**, zdůrazňuje, že u mnohých z nich došlo k vážnému pochybení v úsudku a selhání v roli představeného, protože správně neuplatnili kanonické procedury, když se o zneužívání dozvěděli. Ačkoli je často obtížné poznat, jak čelit složité situaci, zůstává skutečností, že došlo k vážným chybám a oni v důsledku toho ztratili věrohodnost. Papež je povzbuzuje, aby i nadále důsledně usilovali o nápravu minulých chyb a zabránili jejich opakování tím, že budou plně dodržovat kanonické právo a spolupracovat s veřejnými představiteli v oblasti jejich kompetence. Vyzval také biskupy, aby usilovali o svatost, byli příkladem a povzbuzením pro kněze i věřící, a tak aby splnili svůj úkol v životě a poslání církve.

Nakonec **papež navrhuje několik konkrétních kroků**, které mají povzbudit obnovu církve v Irsku. Žádá všechny, aby své páteční skutky pokání po dobu jednoho roku obětovali za odčinění hříchů zneužívání, ke kterým došlo. Doporučuje, aby často přistupovali ke svátosti smíření a věnovali čas eucharistické adoraci. Vyjadřuje záměr vykonat apoštolskou vizitaci některých diecézí, řeholních řádů a seminářů s doprovodem římské kurie a na národní úrovni navrhuje uspořádat misie pro biskupy, kněze a řeholníky v Irsku. V tomto mezinárodním Roce kněží předkládá postavu sv. Jana Marie Vianneye jako vzor a přímluvce za oživení kněžské služby v Irsku. Po vyjádření díků všem, kteří se neúnavně věnovali energickému vyřešení tohoto problému, končí list návrhem modlitby za církev v Irsku, kterou věřící mohou prosit o milost uzdravení a obnovy v této obtížné době.

Plné znění pastýřského listu naleznete na:
<http://tisk.cirkev.cz/z-vatikanu.html>

Řím a Peking - uzly se rozvazují

Ren Yanli

Ren Yanli, člen Čínské akademie sociálních věd a výzkumu světových náboženství, sleduje již několik desetiletí vývoj katolické církve v Číně a vztah lidové církve k Vatikánu. Při návštěvě Itálie poskytl rozhovor pro měsíčník 30giorni. Rozhovor vede Gianni Valente.

Profesore, v situaci katolické církve v Číně se stále objevují místa tápání.

Čínští katolíci jsou katolíci jako všichni ostatní. Mají stejnou víru, čtou stejnou Bibli, chodí svobodně do kostela na mši, aby se zde modlili a přijímali svátosti. Jako jiní katolíci mají svou vlast a chtějí se účastnit modernizace Číny.

Z čeho se tedy rodí problémy?

Byla zde určitá doba, ve které se z různých důvodů zdálo, že není možné současně milovat jak vlast, tak církev. Když vznikla Čínská lidová republika, Vatikán viděl v komunistické Číně politického nepřítele. Na konci padesátých let, ve vrcholu protiimperialistického hnutí, které ovládalo čínskou politiku, byly přerušeny vztahy k Svatému stolci a byla vytyčena linie nezávislosti při jmenování biskupů. Ale již tehdy dokonce i ti, kteří z vlastenectví nebo jiných důvodů přijali tuto linii, začali ztrácet duševní klid. Připadali si jako rozdělené bytosti. Jak může existovat místní čínská církev, která nemá pouta se Svatým

stolcem? A pak po nešťastné době kulturní revoluce a znovuotevření Číny, které prosazoval Deng Xiao Ping, převládla u katolíků myšlenka obnovit nějakým způsobem vztah k Svatému stolci, k papeži a všeobecné církvi.

Tato touha se realizovala různými cestami.

Někteří se přimkli k tajně vysvěceným biskupům, kteří byli ve společenství s papežem, a odmítali všechny styky a kontrolu politické moci. Ale také biskupové, kteří byli vysvěceni bez souhlasu Svatého stolce, nastoupili stejnou cestu a usilovali o legitimní uznání papeže. I oni se distancovali od perspektivy nezávislosti. To byl obecný jev, který ve své globálnosti trvá.

Čím se tento fenomén vysvětluje?

Jaké má příčiny?

Pro mne je stále jasnější, že rozhodujícím faktorem je samotná víra čínských katolíků, jak laiků, tak kléru. Kněží nejsou ochotní stát se biskupy, jestliže jejich jmenování nepřichází od papeže a nemají-li apoštolskou delegaci. Mnozí noví biskupové na konci svého svěcení

chtěli veřejně ukázat papežův jmenovací dekret, také proto, že vědí, že věřící nebudou uznávat pastýře jmenované vysvěcené autonomně, bez souhlasu papeže. Poslední biskupové vysvěcení bez papežského mandátu jsou izolovaní, nikdo od nich nechce přijímat Eucharistii. Připouštím, že někteří z nich chtěli v minulosti udělat kariéru v nezávislé Číně. Víra lidu pomohla všem, aby tento záměr byl zmařen. A to pomohlo také vládě, aby zrevidovala svou linii.

Z čeho je patrná tato nová orientace? Někteří tvrdí, že postoj čínské moci je stále stejně tvrdý.

Jestliže vláda chce, aby se pastýři těšili vážnosti a věřící šli za nimi, nevidím v nich izolované funkcionáře, pak chci říci, že jmenování papežem a plné společenství s ním jsou nezbytné prvky, které není možno omezovat. To znamená, že se upouští od myšlenky zajistit církev nezávislost, která spočívá v oddělení od papeže a univerzální církve. Proceš, který vede k výslovnému potvrzení společenství biskupů s papežem spolu s tím, co s tím souvisí, je nevratný. Na této cestě není možné se vrátit zpět.

Čínští biskupové jmenování římským papežem

Čínští katolíci věrní Kristu a církvi

Jak hodnotíte poslední fázi vztahů mezi Čínou a Vatikánem?

Podle mne nemá smyslu mluvit dále o tání, protože od určité doby už zde není led, obě strany začaly uplatňovat přímé styky. Přesto pokračuje ono „táhni a povol“. Pokaždé, když jedna strana pokládá iniciativy té druhé za jednostranné, lze pozorovat něco, co je možno označit za protipohyb.

Například?

Začneme rokem 2005. Všichni vysvěcení biskupové měli již v kapse jmenování papežem ještě před svěcením. To všechno proběhlo v klidu. V roce 2006 byl biskup v Hongkongu Joseph Zen jmenován kardinálem a Čína se ihned vrátila k praxi vybírat biskupy bez souhlasu papeže, od dubna do listopadu. Otevřel se tedy nový cyklus přísných nót mezi čínskou vládou a římskou kurií. Ale v lednu 2007, když přišla zpráva, že papež napsal pastorační list čínské církvi, nepovolené volby přestaly. Tehdy i nový biskup v Pekingu byl zvolen se souhlasem papeže. Ale pak se v Číně oslavovalo s velkou pompou 50 let Vlasteneckého sdružení a prvních biskupských svěcení bez papežova souhlasu. Při oslavách čínští politici zdůraznili linii nezávislosti, kterou je třeba v Číně dodržovat.

Tedy znamení přitvrzení, už několikátý návrat zpět.

V této souvislosti publikoval Svatý stolec *Compendium* listu Benedikta XVI. z roku 2007. V dodatku nového dokumentu je napsáno, že Svatý stolec, pokud bude nutno, může znovu udělit čínským biskupům pravomoc světit biskupy a žádat o schválení dodatečně. To v praxi znamená, že podzemní církvi mohou být znovu uděleny zvláštní pravomoci, které odvolal papežův list.

Jak na to reagovala čínská strana?

Byly obavy z nové konfliktní fáze. Ale pak cestoval Hu Jintao do Itálie na G8 a papež oznámil, že by ho rád přijal ve Vatikáně. K setkání dojít nemohlo, ale papežovo pozvání bylo oceňováno.

A nyní?

V minulých měsících se měl konat osmý kongres čínských katolíků. Je to periodické zasedání delegátů registrovaných u státního úřadu pro náboženské záležitosti, které také rozděluje funkce v neoficiálních organizacích čínské církve, jako je Vlastenecké sdružení a Kolegium biskupů, jež se uvolnily úmrtím biskupů, kteří je zastávali. Politické autority však rozhodly odložit kongres na rok 2010.

Jak si to vysvětlujete?

Snad si Peking uvědomil, že pokud mají být představitelé oficiálních institucí opravdu uznáváni a respektováni, musí je zastávat biskupové spojení s papežem. A legitimní biskupové projevují určitou neochotu a působilo by jim těžkosti, kdyby měli přijmout úkoly v přímém rozporu se Svatým stolicí. Chce to čas, aby se věci urovnaly a aby volba padla na osobu vyhovující oběma stranám. Dnešní čínští politici jsou pragmatičtí a snaží se řešit problémy jeden po druhém. Obávám se, že pokud se některé zásadní problémy nevyřeší, bude zde riziko, že se znovu otevrou únavné problémy, a to by bylo ke škodě všech.

Jak by pomohlo v této chvíli, kdyby skončila spirála akce - reakce, kterou jste popisoval?

Svatý stolec by udělal dobře, kdyby si uvědomil, že rozhodujícím faktorem je věrnost čínských katolíků apoštolské víře, a to je také rozhodující faktor ve vývoji vztahů k těm, kdo politicky vedou zemi.

Co očekáváte od politických lídrů?

Minulý květen jedna anonymní, ale vlivná osobnost naznačila v listě Hong Kong, že pekingské úřady by mohly navrhnout revizi kategorií nezávislosti a autonomie uplatňovaných na místní církve. Ve studijních seminářích pro odpovědné politiky se už nějakou dobu probírá tento argument: jak najít novou definici nezávislosti, která rozlišuje aspekt církve a víry od aspektu politického. Koncept nezávislosti nemůže být aplikován na ty aspekty církevního života, které mají co do činění s vírou, ale měl by být interpretován pouze politickým klíčem.

Můžete uvést příklad?

Vláda chce mít záruku, že církve se nebude chovat jako politické těleso. Aby čínští biskupové byli nezávislí na politických a geopolitických orientacích římské kurie. Prakticky, je nutno vyhnout se tomu, aby biskup nebo nuncius neútočil na politiku vlády. To je důvod, proč si chce Peking ponechat určitou kontrolu nad jmenováním biskupů.

30giorni 12/2009

Překlad podle Světa 10/2010

První svaté přijímání čínských dětí

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR V ZAHRANIČÍ

KDY: čtvrtek 27. května a pátek 28. května 2010, od 14.00 – 21.00 hod.

KDE: na Generálním konzulátu ČR, 205 N. Michigan Ave., Suite 1680, Chicago, IL 60601

KDO může volit: čeští občané v USA

PODMÍNKA: registrace voliče ve zvláštním seznamu voličů osobně na generálním konzulátu či poštou do 16.00 hod. dne 18. dubna 2010 (Pro tento účel bude výjimečně otevřeno o víkendu 17. – 18. dubna 2010 od 8.00 do 16.00 hod.).

K žádosti je nutné doložit originál či ověřenou kopii dokladů potvrzujících:

1. totožnost žadatele (např. cestovní pas, řidičský průkaz)
2. státní občanství (např. český cestovní pas, občanský průkaz, osvědčení o státním občanství)
3. bydliště v konzulárním obvodu GK Chicago (např. řidičský průkaz, výpis z banky).

Kdo už byl zaregistrován při posledních volbách, nemusí se znovu registrovat. V případě nejasností volejte na informace generálního konzulátu.

TAKÉ MOHOU VOLIT: čeští občané, kteří jsou na krátkodobém pobytu v USA a budou mít voličský průkaz vystavený ve svém bydlišti v ČR

Upozorňujeme, že při vlastním hlasování se volič musí prokázat platným pasem nebo občanským průkazem České republiky! – Kdo tyto doklady nemá, může si nechat vystavit na Generálním konzulátu ČR Náhradní cestovní doklad, který pas nebo občanský průkaz nahradí. Informujte se na to s předstihem na generálním konzulátu.

Další informace můžete získat na internetové stránce www.mzv.cz/chicago,
prostřednictvím e-mailu: consulate_chicago@mzv.cz
nebo na tel. čísle: 312 - 861 1037, klapky 107 a 108

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA KULTURNÍ AKCE

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

POMLÁZKOVOU ZÁBAVU & KOŠT VÍNA

**na Velikonoční neděli 4.dubna 2010
od 12:00 do 7:00 večer**

K tanci a poslechu hraje

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

**Jako specialita se bude podávat
Selský talíř s domácí zabijačkou
a pravými českými uzeninami.**

Vstup \$ 10,-

*Každý za to dostane v plné hodnotě
poukázky na úhradu občerstvení*

Při této akci proběhne

Výstava vín a ochutnávka vzorků

**Bližší informace podá Fr.Hladík
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050**

JARNÍ TANEČNÍ ZÁBAVU

v sobotu 17.dubna 2010

od 8:00 pm do 1:00 am

K tanci a poslechu hraje

Slovenská skupina ROLAND

**Jako specialita se bude podávat
Segedínský guláš s knedlíkem**

Vstup \$ 10,-

**Bližší informace
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050**

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky“

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.

1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)

LaGrange Park, Illinois 60526

Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail

FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line

E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President

Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbakenfs@mycingular.blackberry.net

***Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service***

Radostné Velikonoce přeje

**Czech Radio Hour
„Joe Kocab“**

**WHKW 1220-AM
Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.**

**Listen on the Internet:
www.whkwradio.com (Eastern time)**

**Jerry
Jiráček**

**Vás zve k poslechu hudby
z naší vlasti**

**na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.**

**a na Internetu www.wcev1450.com
a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK**

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

srdečně zve své členy a přátele na

JARNÍ HUDEBNÍ VEČER

**v úterý 13.dubna 2010 v 7 hodin večer
ve společenské místnosti České misie
9415 Rochester Avenue, Brookfield, IL 60513**

Účinkuje:

„AMAZING MIKE“

(jménem Michal Pleska),

**známý, talentovaný hudebník
hrající na mnoho různých zajímavých
a unikátních nástrojů.**

**Kromě častých veřejných představení
vystupoval Mike také mnohokrát i v televizi.**

**Přijďte v hojném počtu na tento
neuvěřitelně zábavný a veselý večer.**

Vstupné pouze \$ 5.00

Pořádající výbor SVU Chicago

ČESKÁ MISIE V CHIAGU

Vás srdečně zve na

GARAGE SALE

**v pátek 23.dubna 9.00 AM - 5.00 PM
v sobotu 24.dubna 9.00 AM - 4.00 PM
v bývalém domě České misie
2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804**

Nabízíme:

**nábytek – židle, stoly, postele, kabinety
počítače, elektroniku, telefony
šaty – pro děti i dospělé
hračky pro děti, sportovní potřeby,
domácí a kuchyňské potřeby
a mnoho dalších věcí.**

**Prosíme členy a přátele misie o darování
dalších vhodných věcí pro tuto akci.**

Výtěžek bude použit na nový kostel v Brookfieldu.

Za pomoc předem děkujeme.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Česká misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vás zve na

SETKÁNÍ SENIORŮ

KAŽDOU STŘEDU

10.00 a.m. mše svatá

Potom občerstvení – snídaně
v klubu misie

11.00 a.m. promítání filmů

1.00 p.m. společný oběd

Potom vzájemná beseda.

Česká misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vás zve na oslavu

DNE MATEK

Taneční zábava

na oslavu našich

maminek a babiček bude

v sobotu 8.května 2010 od 8:00 pm do 1:00 am

K tanci a poslechu hraje

KAPELA ALFA

Evžen Peroutka & Eliška Smetanová

Dobré jídlo a pití bude zajištěno.

Vstup \$ 10,-

Česká misie Vás zve na

NEDELNÍ OBĚDY

PO MŠI SVATÉ od 12.00 V KLUBU MISIE

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Bližší informace podá Fr.Hladík

708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Mám zájem o dopisování a výměnu různých věcí

Jsem dlouholetý sběratel známek, mincí, bankovek,
pohlednic a jiného materiálu (hrací karty,
zapalovače, pívni sklo, telefonní karty, malé
kalendářiky a mnoho dalších věcí).

Pište na adresu:

Josef Kříž

Dětenice 25

CZ – 507 24

Czech Republic – EUROPE

Česká misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vás zve na

PIKNIK

NA DEN OTCŮ

Na zahradě České misie

v neděli 20.června od 12:00 v poledne do setmění

Hrát bude několik skupin mladých

Domácí uzeniny, langoše, české pivo atd.

Vstup volný

Z veršů a písní Josefa Fouska

Také v Americe dobře známý písničkář a komentátor veřejného života v České republice Josef Fousek v březnu osalvil 71 let. Je stále činorodý. Přinášíme pár ukázek z jeho poslední tvorby.

Boogie woogie 2010

Já nechápu lidé
co se tady děje
Kam se poděl Cyril
víra Metoděje
Každý táhne jinam
pokora je v háji
co nás čeká zítra
v tom komerčním ráji
Boogie woogie woogie
přestává se hrát

Každý chce být vidět
celebrit jak máku
Don Quijot má penzi
jede v prázdném vlaku
Na peronu hlásí
přišlo do notebooku
V urně nechal volič
utrženou ruku

Vajička se hází
možná přijdou dlažky
arogance vládne
a stupidní hlášky
Nesvornost a ega
Občan zděšen žasne
kam zmizely sliby
a myšlenky krásné

Svět je kotel vřící
xenofobní špína
A na to co bylo
člověk zapomíná
Láska mizí v dálky
jen zaváté stopy
Žabomyší války
s cukrem do Evropy

Naoko se hádají
v zájmu vlastní moci
Oznaky se mění
my jsme pro ně cvoci
Z toho by se člověk
někdy zbláznit musel
Lisabon a eura
Krize v dálce Brusel

Vlevo nebo vpravo
Vždycky stejné cíle
Za odměnu tvrdí
že černé je bílé
Strany mají krédo
nepodat si ruce
Proč tu byla - ptám se
Něžná revoluce
Boogie woogie woogie
přestává se hrát

*z připravované knihy J. Fouska
„Bez náhubku“*

* * *

Jsem starý muž - to nerad přiznávám

Že se mi stýská po mládí

O životních cestách píši

O písních které stále se mnou jdou

Unaveným krokem za doprovodu srdce

O chvílích úzkostí nevyprávím

Na Nebi se procházejí vzpomínky

Sedmdesát let v botách s Nadějí

K řece kde odplouvají něžná vyznání

Dohořívá poslední jiskra večerního ohně

Pane Bože díky za pochyby a hledání

Je něco krásnějšího než Život?

*z knihy J. Fouska „Myšlenky nahlas“
(vyšlo 10. února 2010)*

Blahoslavený Karel Leisner

Karel Leisner se narodil 28. února 1915 v Rees ve Vestfálsku. V roce 1921 se rodina přestěhovala do Kleve. Je to rodina po předcích hluboce katolická, otec energický, matka vlídná, klidná a smířlivá ovládá rodinu láskou. Karel nastupuje v roce 1927 do státního lycea. Je velmi dobrým a zvědavým žákem. Jeho zářivý úsměv si podmaňuje všechna srdce. Z podnětu katechety P. Waltera Vinnenberga zakládá jako výborný organizátor Sdružení mládeže svatého Wernera. Od roku 1928 píše duchovní deník. Sdružení pořádá cyklistické výlety, často v doprovodu katechety, a vrcholem každého dne je mše svatá. Karel se stává záhy odpovědným za hnutí katolické mládeže v celém okolí. Zajímá se i o občanský a politický život.

Již v mládí projevuje velkou zralost. Zarmucují ho vlastní hříchy, ale brzy nabývá klidu. Po jednom hříchu si zapsal: „Padl jsem ještě jednou, dost! Pryč s hříchem... Zůstaň klidný a zachovej odvahu i přes nenasytnost a žádostivost smyslů. Chci mít co nejvyšší úctu sám k sobě: jsem obraz trojjediného Boha. Musím v sobě obnovit rovnováhu mezi vůlí a jednáním.“ Karel není světec, který spadl z nebe. Vede tvrdý duchovní boj. Vytyčuje si heslo: kázeň, zbožnost, láska. V roce 1933 si zapsal: „Moje srdce se potulovalo

tu a tam, dokud nespočinulo v Tobě, můj Bože! Ty, Pane, jsi rád, krása a nejhlubší odpočinek. Ty dáváš pokoj, jaký svět dát nemůže... Bez lásky k Bohu a radosti v duši ničeho nedosáhnu. S Bohem mám v sobě všechno. Pane, dej mi sílu!“ Před nástupem do lycea koná v Schönstattu duchovní cvičení. Dává se vést Marií ke Kristu. Vykročil tak na cestu svatosti v důvěře v Boží prozřetelnost, které se odevzdává jako dítě. Plní s láskou co nejdokonaleji své denní úkoly.

V lednu 1933 se vedení německého státu zmocnili nacisté. 2. června jsou rušeny všechny katolické organizace a jejich majetek je zabaven. Karel si zapsal: „Střety ve škole jsou stále tvrdší. Pranýřují nás jako katolické aktivisty, nepřátele státu. Na to jsme však hrdí. Zachovejme si v mládežnickém hnutí katolické učení.“ Velmi brzy ho začne sledovat gestapo. Snaží se být co nejrozhlednější v řeči, aniž by ovšem skrýval svou katolickou víru a aniž by rezignoval na úkoly, které mu byly ve městě svěřeny. Usiluje o každodenní účast na mši svaté a svatém přijímání. Jako vzorného žáka nemohou ho nadřízení z lycea propustit. Maturuje s velmi dobrým prospěchem.

Po maturitě žije v samotě a řeší problém svého povolání. V prosinci 1933 se rozhodne pro kněžské povolání. Toto rozhodnutí ho velmi uklidnilo, ale bude muset podstoupit mnoho bojů. 5. května 1934 vstupuje v Münsteru do Boromea. Je to ústav přípravy studentů na kněžské povolání. Dva roky studuje v Münsteru filosofii a teologii. Biskup Clemens von Galen, později zvaný „Lev z Münsteru“ pro svůj statečný odpor vůči nacismu, ho jmenuje diecézním odpovědným pracovníkem pro katolickou mládež. Ta žije v prostředí nedůvěry a lhostejnosti. Diktátoři nejsou jedinými, kdo omezují svobodu. Jsou jimi i egoismus a konzumismus.

Roku 1934 v červnovém čísle měsíčníku pro mládež Karel napsal: „Musíme hořet láskou ke Kristu a pro každou lidskou bytost, a tím více pro bratry a sestry našeho německého národa. Zahodme do ohně všechnu nenávist..., aby se z plamenů lásky pozvedlo německé srdce jako

srdce velkého mocného národa, národa křesťansky sjednoceného v lásce a v jemné účtě.“ O Velikonocích 1936 Karel odejel na dva semestry do Freiburgu. Odtud vykoná pout' do Říma a je přivolen na audienci u papeže Pia XI., který soudil ve svých encyklikách nacisty (Mit Brennender Sorge) i komunisty (Divini Redemptoris). Ve Freiburgu je ubytován u rodiny Ruby, kde má na starost výchovu devíti chlapců. Harmonický život této rodiny ho staví před otázku, zda není také povolán založit katolickou školu. Pocituje rostoucí náklonnost k Alžbětě Rubyové, ale chová v sobě stále tajemství, se kterým se dívka nesvěří. Jeho srdce se odehrává bolestná bitva mezi touhou po kněžství a po rodinném životě. Počátkem roku je přijat do semináře, kde jeho vnitřní boj ještě trvá. V červnu otevře své srdce Alžbětě, ale ta ho přesvědčuje, aby neopouštěl své kněžské povolání. 1. března 1939 ho biskup von Galen vysvětlil na jáhna.

Ale v tu dobu se přihlásila tuberkulóza. Karel je konsternován. „Musím se uzdravit!“ V sanatoriu Foresta Nera důsledně zachovává doporučení lékaře a jeho stav se zlepšuje. Zdá se, že uzdravení je blízko. Ale v tu dobu propukne druhá světová válka.

9. listopadu se nezdařil Mnichovské dohody s Hitlerem. Jeden jeho přítel v sanatoriu, který sdílí iluze mnoha Němců, říká: „Třetí říši“, mu oznamuje tuto zprávu s velkou radostí. „Škoda,....“ odpoví Karel, který tuší velkou tragédii, jakou Vůdce způsobí. Leisner je udán a ještě téhož dne přemístěn do věznice ve Freiburgu. Po lehkou přikrývkou ve studené a temné cele se třese zimou, cítí se opuštěný a osamělý, souzený k nevyhnutelné smrti. Ale postupně nabývá jeho víra sílu a umožňuje mu přijmout tuto situaci. Pronásí své „stažení se“, odpouští všem, kteří mu ublížili, hledá posilu u Panny Marie a ve společenství svatých.

16. března 1940 je internován v Sachsenhausenu u Berlína. Jeho jméno je v seznamu: nyní má jen číslo 17520. S ohroženou hlavou v trestaneckém oděvu nemá žádná lidská práva. V táboře vládne strach

a nelidská, práce, hlad a obavy z budoucnosti. Ale Karel oživen vnitřní radostí vyzařuje pro všechny optimismus. V prosinci 1940 na naléhání německého episkopátu nařídí Himmler přemístit všechny církevní osoby do Dachau a zajistit jim o něco méně nelidské podmínky: tábor v Dachau u Mnichova projektovaný pro 8 000 vězňů jich nakonec pojme 50 000. Každým rokem jich umírá 15 000. Počet uvězněných kněží překračuje 2 600 a z toho jeden tisíc umírá na místě. Mají však jednu nesmírnou útěchu, možnost účastnit se mše svaté. Rok 1942 je tvrdý: třeskutá zima a deštivé jaro. Při dlouhých nástupech promokají vězni na kůži. Karlovo zdraví to nevydrží. V noci 15. března se dostaví chrlení krve. Je přemístěn na ošetrovnu, kde stráví dva měsíce. Vráti se tam ještě třikrát po krátkých pobytech na kněžských barácích.

Ošetrovna je předpokoj smrti, kde panuje neuvěřitelná tlačenice a mučivá beznadějí lidí určených k smrti. Suchý tuberkulózní kašel ho trápí ve dne v noci. Karel se utíká k Božskému Srdci Páně. Tak získává klid a sílu usmívat se při svatém přijímání, které mu přináší tajně každý den. Jakmile se může zvednout z prýčny, jde od jednoho nemocného k druhému a rozdává slova povzbuzení a útěchy a jeho úsměv osvěcuje lidská srdce. Brzy je znám jako „anděl útěchy“ a nemocní se mu svěťují se svými těžkostmi. Skrývá u sebe posvěcené hostie a jako jáhen je rozdává bratřím ve víře. Jeho přítomnost je zvláště posilující pro deportované Rusy, kterých je mnoho a které kosí smrt. Díky základům řeči mnohý z nich slyší poprvé o agónii Ježíše Krista, dobrou novinu o Otcí, který je miluje a očekává.

Jako nemocný je Karel pokládán za „darmožrouta“ a ocitne se na seznamu osob určených do plynové komory. Dvěma kněžím se podaří vymazat ho z tohoto seznamu. „Každý den se obětuji Panně Marii, svatě Matce. Ona mě obdivuhodně vedla po celé tři roky mého věznění.“ Počátkem roku 1943 propukne v táboře tyfus a vyžádá si 6000 obětí. Karel se epidemii vyhne, protože oddíl souhotinářů je izolován od ostatního tábora. 4. června napsal příteli: „Když se dívám zpět, jsem velice vděčný Pánu a jeho svatě Matce. Kdybych naslouchal malému lidskému

srdci, chtěl bych doufat, že se brzy vrátím a že se uvidíme. Ale Pán ví, co je třeba.“ V naprosto beznadějně situaci vyjadřuje hrdinskou myšlenku, „děkuje Bohu, že ho učinil podobným svému trpícímu Synu skrze tyto zkoušky.“

6. září 1944 dorazí do Dachau konvoj francouzských vězňů a mezi nimi je francouzský biskup Gabriel Piguet. Brzy se mezi vězni objeví otázka, proč by biskup nemohl vysvětit jáhna Karla na kněze? Karel na loži svého utrpení namítá: „Vysvěcen v Dachau? Nepředstavitelné! A pak, moje famost má právo na moji přiměň mši!“ Ale myšlenka se prohlubuje a 23. září žádá nemocný písemně svého biskupa o potřebnou autorizaci. Koncem roku 1944 ztrácí Třetí říše kontrolu nad terénem před postupujícími spojenci. Jedna dívka zajišťuje s nasazením života kontakt vězňů s okolním světem. Počátkem prosince dostane Karel od své sestry dopis, ve kterém je jiným rukopisem napsáno: „Autorizují žádaný obřad pod podmínkou, že může být proveden za platných podmínek a zůstane po něm prokazatelný důkaz. Podepsán biskup von Galen“ (pozdější kardinál). Ve velké kooperaci jsou pořízeny všechny potřebné rekvizity pro světitele i pro svěcence. Karel posílněn kofeinovou injekcí obléká bílou albu a jáhenskou štolu. Na levé ruce drží ornát a v pravé rozžatou svíci. Není nic opomenuto. Dojetí tří set svědků i dalších 2 300 kněží v táboře je nepopsatelné. Během obřadu jeden deportovaný Žid hraje venku na housle, aby odvedl pozornost strážců. Po obřadu biskup Piguet a novokněz Karel večerí spolu jídlo, které připravila skupina protestantských pastorů. Na stole je porcelánové nádobí, káva a zákusky. Protestantský děkan napsal: „Kněžská ordinace byla pro pastory velkou událostí.“

Pak se Karel vrací mezi tuberáky a pokračuje ve své křížové cestě. 26. prosince může slavit svou první mši svatou. Napsal: „V táboře po více než pěti letech modlitby a očekávání dny naplněné velkou radostí. Že nás Bůh mohl vyslyšet na přimluvu Panny Marie tak krásným a jedinečným způsobem, nedokážu stále pochopit.“ Zatímco tuberkulóza dospívá do své konečné fáze, novokněz je pro všechny svědkem úplné odevzdanosti do Boží prozřetelnosti.

Blíží se konec války. 29. dubna 1945 Američané osvobozují tábor v Dachau. Konečně svoboda pro ty, kteří přečkali strašné věznění. Počátkem května je Karel přemístěn do sanatoria v Planegg. Píše: „Překypující štěstí! Díky, díky... sám v jednom pokoji, jaké štěstí... v tichu promlouvá Bůh, i když se cítím malátný.“ Na jeho uzdravení je již příliš pozdě. Nyní už zbývá jen intenzivní utrpení až do konce. Spojen s ukřižovaným Kristem obětuje sám sebe na smír za hříchy a za spásu lidí. I přes velké utrpení zůstává veselý a myslí co nejméně na sebe: Neupadat na duchu, neztrácet trpělivost!

16. června listuje ve velké ilustrované knize o Evropě. Z jeho srdce vytryskla modlitba, která je výrazem jeho lásky k tomuto kontinentu. Žil pět let v Evropě bolesti. Ví, jaké zlo ji hlodá, a zná také lék, proto volá:

„Ubohá Evropo, vrať se ke svému Pánu Ježíši Kristu! V něm je pramen těch nejkrásnějších hodnot, jaké jsi zakusila. Vrať se ke svěžím zdrojům pravé božské síly!“

29. června 1945 přijímá návštěvu svých rodičů. Všichni jsou dojatí: „Opět jsme spolu!“ 25. července sleduje z lůžka mši svatou, kterou slouží jeden z jeho přátel. Tentýž den uzavírá svůj duchovní deník: „O Nejvyšší, zehnej i mým nepřítelům!“ Zbývá mu ještě osm dnů života. Řekne své matce: „Maminko, musím ti něco svěřit, ale nebuď smutná. Víím, že zakrátko zemřu, ale jsem šťasten.“ 8. srpna ho navštíví jeho dvě sestry. 12. srpna nastoupí agónie a Karel v míru odchází mezi anděly a svaté.

23. června 1996 ho papež Jan Pavel II. prohlásil za blahoslaveného. Dává ho všem za příklad: „Karel Leisner nám dodává odvahy, abychom vytrvali na cestě, na kterou nás volá Kristus. Nesmíme se poddat únavě, i když se cesta někdy jeví temná a vyžaduje oběti. Varujme se falešných proroků, kteří nám chtějí nabízet jiné cesty. Kristus je cesta, která vede k životu. Všechny jiné cesty vedou na scestí.“

Dom Antoine Marie, OSB

Podle: [http://](http://www.clairval.com/sample.it.php#2002)

www.clairval.com/sample.it.php#2002

Ze vzpomínek Maxe Kašparů

Resekce

Nebylo by ode mne spravedlivé, kdybych zapomněl na lékařský obor, kterému jsem se sice vyučil, ale nikdy, kromě čtrnácti dnů studentské praxe v terénu, jsem ho nevykonával. Jde o zubní lékařství. Souhrou okolností jsem se dostal na studium stomatologie, ač jsem se nikdy k tomuto oboru necítil být shůry povolán. Zubních lékařů si vážím, protože stomatolog je třetinou lékař, třetinou umělec a třetinou řemeslník. Lékařství a řemeslu se dá naučit, umění nikoli. A protože jsem k tomuto oboru neměl ruce, dalo se očekávat, že má cesta povede jiným směrem. A také vedla. V tomto příběhu přes obec, nazvěme ji Horní Hliniště.

Dostal jsem na klinice umístění k letní prázdninové praxi do okresního města, ale tamní pan primář neměl o studenta, který mu v ordinaci překáží, zájem, a tak mne poslal do Hliniště, abych po dobu letní dovolené zastoupil tamního pana dentistu.

Bylo to v době, kdy v terénu dosluhovali poslední dentisté, tedy většinou již postarší pánové bez vysokoškolského vzdělání, kterým bylo dovoleno, po absolvování kurzů a školení během praxe, provozovat péči o chrup až do důchodu. Po nich již nastupovali absolventi lékařských fakult, kteří stomatologii vystudovali jako vysokoškolský obor. Dentisté nesměli vykonávat některé léčebné zákroky, například resekce zubních kořenů: takové případy museli odesílat na vyšší pracoviště, kde se jim věnoval promovaný lékař.

Dentistu Hubáčka jsem nikdy neviděl, v jeho ordinaci jsme se mýjeli, ale pověst o něm a jeho praxi kolovala široko daleko. Byl například známý tím, že každé ráno, před cestou z okresního města do Hliniště, kam dojížděl, vybral v zubní laboratoři protetické práce, a aby ušetřil čas sobě i pacientům, vyzkoušel jim zubní náhrady během jízdy v autobuse. Pokud pacientovi náhrada seděla, rovnou mu ji nechal v ústech, pokud potřebovala upravit, udělal tak v ordinaci a při zpáteční cestě ji zase v autobuse pacientovi vyzkoušel a odevzdal.

Zvláštní bylo i vybavení jeho působiště. Pominu-li mimořádně svéráznou zdravotní sestru, byla jeho pracovna chudá. Na klinice jsem poznal řadu extrakčních kleští, kterými se vytahovaly řezáky, jinými stoličky, dalšími dětské zuby, nepočítaje v to sérii tzv. pák, jež sloužily jako pomocné nástroje při extrahování zubních kořenů. Pan dentista měl pouze dvojce kleště a zcela si s nimi vystačil. Já, který jsem měl být již po prázdninách promovaný zubní lékař, nikoli. Pokud jde o vrtáky, bylo tomu podobně. Na klinice jsem se naučil, že diamantovým se odpreparuje zubní sklovina, kulatým se trepanuje dentice a podsekřivým vrtáčkem se vytvoří konická kavita pro výplň. Pan dentista měl vrtáky pouze jednoho jediného druhu a dělal s nimi úplně všechno.

Další jeho specialitou bylo, že každému bez rozdílu vytýkal. Byl silný kuřák, který neodkládal cigaretu z úst ani při práci, a tak se nejednou stalo, že mu cigaretový popel spadl do pacientových úst. Na to prý reagoval větou: „Ten popel prošel několikasetstupňovým žářem a je absolutně sterilní. Buď klidnej, to ti neublíží.“

Kdyby tohoto muže znal skvělý pan režisér Svěrák, měl by další námět k filmovému scénáři.

V Hliništi bylo mým úkolem, jak mne instruoval okrem pan primář, provádět oněch čtrnáct dnů jen a pouze pro stomatologickou pomoc. Což mi ani nemusel říkat, protože Hubáčkovým instrumentáři jsem nesvedl ani to.

Jistého dne, na sklonku mé podivuhodné praxe, přišel na ordinace pacient, u kterého jsem zjistil zánět kořenového hrotu prvního horního řezáku a doporučil jsem mu resekci. Tu jsem ovšem nesměl jako nelékař provést a v Hubáčkově království nebylo ani čím. Pojem sterilita byl v tomto rají zcela neznámý. Proto jsem pacientovi doporučil, aby navštívil v okresním městě pana primáře, který mu resekci provede. Přítomná zdravotní sestra však byla zcela odlišného mínění.

„Přijďte hned po neděli, pan Hubáček vám resekci udělá sám. Přece s takovou blbostí nebudete jezdit až za primářem,“ řekla - a bylo rozhodnuto. Klinická praxe učí, pacient je před resekci vyšetřen, potom se na jeho oblíbené položí sterilní rouška a otvorem v ní se provádí resekce. Lékař používá celou dobu sterilní rukavice. Nejprve jemně jekně znecitliví dásně, potom provede skalpelem řez v oblasti operačního pole, odkryje čelist a v ní pomocí nůžky lika vrtů vytvoří jakési „víčko,“ pod kterým odkryje zničený kořenový hrot. Po jeho ošetření víčko vrátí zpět, dásně přiklopí, několika stehy připevní a předepíše antibiotika.

Pan dentista, jak jsem byl poučen, prováděl, ač nesměl resekce následujícím způsobem: Bez veškerých zásad sterilní práce, bez roušky nebo rukavic, postříkal pacient dásně znecitlivujícím postříkem, který používají fotbalisté během zápasu na poraněná kolena. Potom rozřízl dásně vrtákem o velikém průměru odvrta v čelisti hrot zubu, ošetřil jej a dásně volně přiklopil zpět. Doporučil pacientovi, aby si dával na ústa pytlík se studeným mlékem a přišel se týden ukázat.

Když jsem se tento postup od jeho sestry dozvěděl, zeptal jsem se, zda pacienti nemají záněty a následné komplikace. „Nemají,“ odpověděla s úsměvem, „pan dentista říká, že lidská huba je jediné místo na těle, kde se všechno zahojí samo a rychle.“

Zda je to pravda, či nikoli, nemohu z praxe posoudit. Až jedno vím určitě. Pokud se člověk zubařem nenarodí, jako to stalo dentistu Hubáčkovu, sebelepší klinika ho zneuvedlá.

Experiment

V jedné staré české písni zpívá mladá dívka před svatbou, že mládí nevybouřené dělává neplechu. Ale neplech se nedělají jenom skrze touhu být už pod čepcem, ale i skrze touhu po samostatném „vědeckém“ experimentu. Jak ukáže má další vzpomínka na první roky mé praxe, udělal jsem jednu pořádnou.

Když jsem opustil své první pracoviště na Slovensku a vrátil se do Pelhřimova, čekalo mne složení první odborné atestace. Knih, které bylo za tím účelem potřeba prostudovat, byl veliký stoh. Kromě učebnic, jež uvádějí do praxe, také literatura čistě teoretická, ze značné části psychologická. A právě ta hovoří o desítkách, ba stovkách experimentů provedených špičkovými učenými z celého světa. Pod vlivem těchto publikací jsem v jedné pelhřimovské prodejně provedl následující experiment:

Bylo to v době, kdy na obzoru sice plály jasné zítřky, v globále bylo všeho dost, ale v obchodech nebylo skoro nic. Co tam bylo určitě, tak fronty.

Při jedné z nich, abych se nenudil, jsem vymyslel pokus na jedné z obsluhujících učenek. Na tomto místě je dobré dodat, že psychiatři mají, na rozdíl od jiných svých kolegů, například gynekologů, tu výhodu, že mohou vyšetřovat a experimentovat i ve frontě na banány.

V obchodě bylo mimo jiné i pracoviště odborného výcviku učňů v oboru prodavač. Žákyně po prvním ročníku již mohly samostatně krájet salám a vážit cibuli. Některá z děvčat byla sice rozklepaná trémou, zato jiné učenky se naopak tvářily jako ostřílené obchodnice a dávaly všem najevo, kdo je v prodejně pánem. Sebevědomí a domýšlivost jim sršely z očí.

Když jsem se dostal na řadu, obsluhovala mne právě jedna „zkušená obchodní profesionálka“.

„Tak co to bude mladej pane?“ řekla lehce nadneseně a pozvedla důležitě obočí.

„Dvě stě padesát tisíc miligramů rómky.“

Děvče se zarazilo a znovu se mne zeptalo, co že to chci.

„Dvě stě padesát tisíc miligramů rómky,“ odpověděl jsem stejně jako předtím.

V tu chvíli jsem při svém experimentu upozoroval, že se její důležitost a vysoké sebevědomí začínají před zákazníky, kteří stáli za mnou a poslouchali náš rozhovor, rychle rozpouštět.

„No, slečno, říkám, dvě stě padesát tisíc miligramů rómky,“ vyslovil jsem potřetí a znatelně hlasitě, aby to s určitostí slyšeli i lidé za mnou.

Experiment pokračoval. Mladá prodavačka zrudla, zbledla, rozhlédla se kolem sebe, ale zeptat se mne potřetí už neměla odvahy. Chvilí trapně stála, asi se snažila převést tisíce miligramů na kila, a protože se jí to nedařilo, bleskurychle zmizela za těžkým závěsem, který odděloval prodejní část od skladiště.

Za malou chvíli se závěs mírně odhrnul a ze skuliny na mne hledělo několik párů vyjevených dívčích očí jejich

kolegyň. Asi jim sdělila, že mezi zákazníky narazila na magora. K pultu se už nevrátila.

Když utekly asi dvě minuty, závěs se razantně rozhrnul a k pultu přistoupila paní mistrová.

„Vy jste si také asi něco přál?“ zeptala se mne zkoumavě a nedůvěřivě, podporována ze skuliny zraky učenek.

„Ano, chci jen čtvrt kila cikánky.“

„Jen tohle?“ zeptala se mne ještě jednou a pro sebe dodala: „Co ta holka pitomá dneska blbne?“

Když jsem dostal požadované zboží, odešel jsem k regálu s čokoládou, koupil pět různých kousků a odešel do skladu. Děvčatům jsem vysvětlil svůj experiment, každé dal sladké balení, své pokusné oběti se omluvil a dal jí tu ze všech největší. Nezapomněl jsem ani na paní mistrovou. Všechny to vzaly dobře.

Z oné mladé učenky je už dnes, po těch letech, pokladní v jednom velkém pelhřimovském obchodním domě. Kdykoli tam nakupuji, chodím záměrně ke kase, kde inkasuje ona. Když přijdu na řadu, šibalsky se na mne usměje a pokaždé se zeptá: „A dneska je to bez rómky?“

Miliónové jídlo

Vezmi libru lásky, dvě unce humoru, lžíci optimismu, přidej lžičku pokory, špetku velkorysosti, zamíchej vírou, posyp nadějí a podávej teplé s úsměvem!

*Z knihy „Třicet případů aneb Malé, bílé, kulaté“
Vydavatelství Cesta 2007*

*Doc. MUDr. ThDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů Ph.D.
je lékař, psychiatr, diakon a člen třetího řádu premonstrátů*

Kněz v literatuře - k roku kněží (1)

V hájemství literatury se postava kněze - po údobí úmyslného zate-
mnění - vrací na její jeviště. Proč ale přitahuje pozornost, zvědavost a
proč je dotazován tento člověk bez kariéry, vůbec ne mocipán, neže-
natý, lidsky nijak zvláště významný, který se zabývá otázkami, jež
mnozí považují za zastaralé. Odpověď je prostá. Protože se v sou-
mraku iluzí a v klimatu relativismu pociťuje potřeba jistot; protože
v únavě materialistické kultury se stále více vnímá potřeba udělat
místo pro duši. A kněz se prezentuje jako zastávka jistot a svědek
duchovních skutečností. Tyto dva prvky určují rozdílný úhel pohledu,
jakým současná literatura prezentuje kněze na rozdíl od minulosti.

Až do prvních desetiletí 20. století se literatura dívala na kněze
převážně ze sociálního nebo lidumilného hlediska. Balzac, Flaubert,
zařazují „venkovského faráře“ na přesné místo společenské stupnice
vedle lékaře, notáře a výběrčího daní. Je jedním z „lidské komedie.“¹
V něm se stala přítomnost tajemství a nadpřirozených skutečností tak
vzácná, že téměř vymizela.

V 20. století dochází ke změně pozadí. Někteří spisovatelé - pře-
devším Georges Bernanos, Graham Green, Francois Mauriac, Carlo
Coccioli - s odvahou, hodnou jejich geniality, pozorují kněze novými
očima, aby prozkoumávali jeho tajemství. Jsou přesvědčeni, že je
držitelem tajemství, a nadto nadpřirozených skutečností. Tak se změnila
perspektiva: nezajímají se o kněze jako o člověka, dobře zařazeného
do sociální třídy; zajímá je to, čím se ode všech liší, totiž jeho
posvátný charakter, tajemství skryté v hlubině jeho bytí. Je třeba mít
výhrady k románu Grahama Greena „Moc a sláva,“ ale nelze popřít
mocný dojem, který vyvolává setkání s knězem alkoholikem a
vagabundem, v němž přebývá Moc a Sláva Boha. Je to přirozené, že
jeho přítomnost znepokojuje, rozrušuje, budí zvědavost, protože
odhaluje hluboko skryté pravdy. Pokusíme se je analyzovat.

Kněz jako souhrn protikladů

V poslední kapitole Mauriacova díla „Syn člověka“ čteme:

„Tento kámen úrazu pro tolik duchů, kněz... se stává mezi námi
hmotatelné znamení přítomnosti živého Krista... Obyčejní lidé, podob-
ní všem ostatním, povolání stát se Kristem, když pozvedají ruku nad
hříšníkem, který vyznává své pády a prosí o odpuštění nebo když be-
rou do „svatých a ctihodných“ rukou chléb nebo když pozdvihují ka-
lich nové úmluvy a opakuji neproniknutelný úkon samého Pána... Ano,
lidé podobní každému jinému, ale povolání více než kdo jiný ke sva-
tosti... jaké tajemství v tomto kněžství nepřetržitě během staletí!“²

Mauriacův text vyjadřuje paradox kněze, souhrn protikladů: V něm se
slévají ty nejvíce kontrastní prvky: lidství a božství, čas a věčnost, síla a
slabost, velikost a ubohost. Bernanos vyzdvihuje především tento as-
pekt. V románu *Pod sluncem satanovým* (1926), jímž fičí vítr bouře vy-
dechované peklem i nebesy - abbé Donissan nemá vůbec žádné vlast-
nosti nezbytné k tomu, aby byl dobrým farářem; je hrubý, nezkušený,
bez opravdové důstojnosti, nezná radost ani míru, trápený a zoufalý. A
přesto dokáže „plným rukama dávat pokoj, který sám nezakouší“ a
vyhánět Zlého ducha a čelit mu, jasně vytyčit základní prvky k dosažení
svatosti. V tomto knězi přebývá tolik moci Milosti a světla Ducha
Svatého, že aristokratický a vzdělaný abbé Menou-Ségrais mu vyzná:
„To Vy mně formujete, obrátil jste mě naruby jako rukavici.“

Souhrn protikladů je mnohem více prohlouben v abbé Ambricour-
tovi, hlavní postavě *Deníku venkovského faráře*. Také on se netěší
žádné prestiži, je nemocen rakovinou, chudý a posmíváný. V jeho

chatném těle však přebývá hluboce kněžská duše, angažovaný v to-
aby probudil klímající duše a vrátil je Milosti. Zakoreněn v to-
přesvědčení neváhá - on, ubohý kněz, syn alkoholiků - vydat se
komtesou a naznačit jí, jak je její duše zpustlá, zazděná v nená-
vůli Bohu a vůči lidem, a tedy v pekle, protože „peklo - to je
nemilovat“. V dramatickém rozhovoru se ti dva střetnou jako při s-
boji; ona uzavřená ve své pýše a zášti, které ji izolují od Boha i
rodiny, on vědom si, že není dobrý k ničemu, jak tvrdí manžel ko-
tesy, ale silný vědomím, že reprezentuje Krista: Komtesa se nako-
vzdá Milosti. V deníku faráře stojí: „Co záleží Bohu na presti-
důstojnosti, vědění, když to všechno je pouze hedvábná rouška
shnilé mrtvole?“³ Bohu záleží na vůli kněze oddat se své službě t-
že přijme všechno, co to sebou nese.

Vedle Bernanosova abbé Donissana můžeme umístit dona Mich-
Ingabiettu, hlavní postavu románu *Dokonalá radost* Pietra Mignos-
(1895-1937), jednoho z nejdůležitějších z počátku 20. století. V r-
chtěl autor vyzdvihnout kněžskou podstatu: připodobnění Kri-
vnitní světlo a sílu, která z něj vyzařuje a to navzdory tělesné u-
hosti. Don Michele je pokorný, prostý a bez jakékoliv společen-
prestiže: „...díval se na své pokroucené a krabaté ruce, na své tem-
mozolnaté dlaně a divil se, že Bůh ve svém nekonečném milosrden-
a shovívavosti si mohl posloužit těmito odpornými rukama, a
obnovil zázrak a tajemství Vtělení.“⁴ Ano, je to zjevně ubohý kněz
nevalné ceny, ale trpělivostí snášet svévolné činy a soustavně ma-
své práce, svou dobrotou a mírností dokáže k sobě přitahovat osob-
vést je k Bohu. Jeho kněžství se šíří a prosazuje v „dokonalé rado-
pro ty, kdo se k němu obracejí. Román překypuje všelijakými výjev-
může vyvolat rozladění svým důrazem na zvláštní aspekty,
prosazuje se silou obsahu a literární hodnotou.

Planý kněz, román Pasquale Maffea (1933) se zaměřuje opět na té-
kněze souhrnu protikladů. Farář, „*suspensus a divinis*“ (zbaven pr-
sloužit mši svatou a udělovat svátosti) odchází z vesnice za noci j-
postižený morem. Všichni ho považují za zrádce jeho závazků. Ve s-
tečnosti jeho vina - vina? - je jiného druhu. Uvědomil si, jak je obtí-
cesta kněze; věděl, že někteří „se ztratili. Promrhali své povolání“
přesto každý den ráno vystupovali k oltáři slavit eucharistii. Jak to b-
možné? „A právě tehdy jsem se oddělil. Pochyboval jsem, že člov-
který se stal knězem - kdovi, proč to učinil, po jakých schodech vyst-
pil k oltáři - ubohý pozemšťan, říká se svou ubohostí, se svým nízký-
myšlenkami, v obřadu, který návyk urychluje a vyhlodává, pochybo-
jsem, že se ten, kdo pronáší pouhá slova a provádí prosté úkony m-
pozvednout až k tomu, aby vytvořil Nestvořeného, dát život Jemu j-
němu, který uděluje svou spravedlnost a odnímá život.“⁵

Po létech plných zmatku a toulání, starý a blízký smrti, se navrácí
vesnice, zničené zemětřesením. Zde ho očekává Boží milosrdenství
pokoj. Pochopí paradox kněžství. „Bude také člověkem, knězem až
posledního výdechu: sám, na něhož se ukazuje prstem, podezíraný
nenáviděným. Musí stát ve světě a nezaplétat se do špinavých vě-
vášní světa. Nohy v bahně, ducha ve světle. Musí zemřít, aby se zn-
zrodil. Spálit všechno, aby byl hoden (str. 81).

Román naznačuje, že být knězem je náročné, ale vzrušující, prot-
dovoluje spojit zemi s nebem, smrt s životem. Je-li lidský ži-
zahalen do tajemství, život kněze je koncentrace tajemství: božs-
lidské tajemství, které povznáší k nejvyšším hodnotám i naplň-
hrůzou. Je možné je žít pouze ve stínu víry.

¹ A. BLANCHET, Le pretre dans le roman d'aujourd'hui, Brugsy.,
Desclee, 1957, 15

² F. MAURIAC, Il Figlio del uomo, Bologna, Nigrizia 1963, 115

³ G. BERNANOS, Diario di un curato di campagna, Milano, Garzanti 1987, 15

⁴ P. MIGNOSI, Perfetta letizia, Pistoia, Grazziani, 1931, 263

⁵ P. MAFFEO, Prete selvatico, Treviso, Santi Quaranta, 1989, 168.

„Pohoršlivá“ moc kněze, který je také Slávou Boha

Moc a sláva, román Grahama Greena je ořesný. Hlavní postavou je kněz, kterého řada událostí proměnila na ubožáka. Děj se odehrává v Mexiku, v době pronásledování církve (třicátá léta 20. století). Honěn policií, protože je knězem a protože je oddán alkoholu, utíká z místa na místo jako toulavý pes, s nadějí že se zachrání útekem za hranice. Je jediným knězem, který zůstal v zemi; a když se lidé dovědí o jeho přítomnosti, obléhají ho, aby jim udělal svátosti.

A on nemůže odmítnout. Je to opilec, nemodlí se už, zradil celibát, žije svatokrádežně. Všechno je pravda. „Ale byl to také on, z jehož rukou přijímali Boha do svých úst... Bez něho by tomu bylo, jakoby v celém prostoru mezi mořem a horami Bůh přestal existovat.“ Moc, jakou nemají ani andělé, proměňovat chléb v Tělo Krista a odpouštět hříchy, byla v něm uložena jako v blátě. Jakoby nesl na sobě své odsouzení jako se nosí kůže; jakoby měl v svých útrobách perlu, která působí záchrannou bolestí. Umírá, aby vykonal skutek lásky: míšenec mu namluví, že jeden umírající žádá o zpověď, zatímco ho předá policii, aby dostal tučnou odměnu.

Mučedník nebo oběť hříchu? Spasený nebo zavržený? Greene neodpovídá. Chce nám jen připomenout, že často Bůh volí nejubožejší a bezvýznamné nástroje, aby dal tím více zazářit své slávě „... i kdyby všichni kněží byli opilci, lakomci, zbabělci, to by nic nezměnilo, protože oni mohou vždycky dávat lidem Boha.“ Boží sláva je právě toto jeho pobývání mezi námi spásonosnou mocí své Milosti. navzdory naší ubohosti.

O knězi z tohoto románu psal P. Doncoueur v časopise *Etudes*: „Jestliže kněžství žije ve středu srdce tohoto zoufale nešťastného muže, jestliže usazeniny mrtvých věcí nedokázaly zabránit, aby z tohoto skrytého pramene tryskal pramen živé vody, to je zřejmý důkaz, že Bůh je po tom všem silnější než naše ubohost“⁶

Graham Greene mluví o *moci a slávě*, jež udělují knězi nový rozměr; jiní spisovatelé mluví prostě o nové přítomnosti Krista v něm, tak živé, že stačí přiblížit se k němu, aby se milost dala do pohybu. Připomeňme si Michela de Saint-Pierre (1916-1987) autora silného (hodně diskutovaného) románu *Noví kněží*. Následující úryvek jej shrnuje: „Nedovedete si představit, co to znamená pro nevěřícího setkat se s knězem. Vůbec nezáleží na tom, jaký je to nevěřící... Vystavuje se riziku, že bude navždy poznamenán tak či onak... Mějte tedy odvahu a prostotu říci: *Jsem knězem. Kristus zemřel za nás za všechny. Já jsem pouze svědkem mezi vámi a má ubohá postava člověka vrhá stín, který má tvar kříže*. Řeknete-li to jasně, za to vám ručím, nemůžete nezasáhnout duše.“⁷

„Jako pramen uprostřed krajiny“

Zvláštní přítomnost Krista v knězi je *Leitmotiv* v knize Luciana Radi (1922). Autor v ní rozvíjí náměty z předešlého díla *Hrozen hábitů*. Je to starý farář, prostá a hluboká duše, jež se zrcadlí v jasných očích. Zmenšení pastorální činnosti a odchod mladých z venkova mu napomohly „sestoupit do hlubin jeho já, při hledání jeho bytí.“ Jaké skutečnosti tam objeví? „Když doluješ, abys našel své já, na dně studny tvého bytí najdeš Boha, aniž bys to chtěl.“ (str. 11) Toto setkání mu v první chvíli způsobí pocit závratí a temnoty: Měl jsem mrazení jako ten, který padá do prázdna, zdálo se mi, že svůj život pastýře končím v nicotě.“

Rozechvění ale trvá jen krátce. Na jeho místo nastoupí radost z přítomnosti, dotírá na něj Světlo, a otevírá se Lásce. Tak dochází k proměně skutečnosti: Všechno nabývá nové rozměry, vůni věčnosti, hodnotu vykoupení. Na tomto pozadí víry, poměrně málo záleží na stáří kněze. Záleží především na schopnosti milovat a trpět pro

vykoupení jeho lidí; a tato schopnost proniká celou jeho omezenou pastorální činností. „Jsme jako pramen, který je uprostřed vesnice, zrezivělý už časem, ale bohatý na čistou vodu díky vzdálenému prameni, který jej živí.“ (str. 14.)

Je ten starý kněz neúžitečný? Žije-li s Bohem a ukazuje-li to jiným, jeho přítomnost je požehnáním. Jedna žena zkrušená bolestí mu řekla: „Máme zapotřebí vidět váš plamínek na svícnu, aby nám ukazoval cestu v bolesti a v námahách. Učte nás povznášet naši oběť v očích Pána, aby měla smysl. Trpět a nevědět proč, vede nevyhnutelně k šílenství.“ (str. 19)

„Otevřte brány Království“

V současné literatuře má starý farář Radi důstojné předchůdce. Mezi nimi narážíme na P. Francise Chisholma, hlavní postavu knihy *Klíče ráje*, kterou napsal Josef Cronin (1896-1981)⁸ Je to zvláštní postava. Je považován za podivína, ve skutečnosti je obdařen mimořádným duchem náboženské snášenlivosti, otevřený ke druhým, neochvějně apoštolský, věrný svému povolání. Charakterizuje ho jedno jeho prohlášení: „...celý život jsem se radoval, že jsem cítil, jak mě objímá její (církev) náruč. Církev je naší velkou matkou, jež vede... zástup poutníků, temnou nocí.“ Hle, jeho kněžská duše: láska k církvi, pojatá jako svátost spásy, horlivá snaha hlásat evangelium všem národům.

Kněze tohoto rázu nacházíme v rozsáhlé galerii Bruce Marshalla (1899-1987). Jde je vyhrabat na fary a do sakristií, aby je poznal, odhalil jejich slabosti i jejich ctnosti a pak udělat závěr, že svátost církve ve své podstatě nepřihlíží ke svatosti kléru. Aby dosáhl svého cíle sahá k příjemnému humorismu někdy přehnanému a povrchnímu, ale vždy zaměřenému k pochopení a odhalení podstatných skutečností víry, Milosti a svátosti.

Neočekávejme od Marshalla obranu katolického kněžství. Jeho kněží jsou a zůstávají osoby s veškerou tíží lidské přirozenosti, která sebou nese únavu, skleslost, pády. Jsou to lidé mezi lidmi, ale s posláním, které přesahuje lidskou sféru a uvádí do nadpřirozeného. Pater Smith (v románu *Svět, tělo a Pater Smith*⁹) je představen v plnosti svého lidství, s jeho zdravým selským rozumem a jeho vůlí, která, díky tomu že je prostý, se stává ušlechtilá a díky tomu, že je lidská, se stane božská. Má jediný zájem: hlásat Ježíše a pomáhat lidem ke křesťanské důslednosti. „Jistě, nebylo to snadné stát se knězem. A nebylo nijak snadné žít se měkkých a pohodlných věcí světa, jež nejsou samy o sobě špatné.“ On se však stal dobrým knězem z lásky, kterou choval ke svému stádcí a z radosti, že věděl, že žije v pokoji s Bohem.

Monsignore Meredith, hlavní postava „Dávlova advokáta“, Morrise Westa (1916-1999), je Angličan, žije v Římě, kde pracuje na kongregaci obřadů, ponořený do vyřizování záležitostí a kanonických předpisů. Rakovina žaludku obrátí jeho život naruby. Zbývá mu několik měsíců života a uvědomuje si, že se blíží ke smrti „s prázdnými rukama.“ Byrokrat, vyhaslé vášně, nepřímé styky, prázdné a neplodné kněžství. Prozřetelnostně je pozván do Calabrie kvůli vyšetřování nějakého případu člověka, který zemřel v pověsti svatosti. Styk se skutečností duší a se zaostalým obyvatelstvem, ano, ale bohatým duchovními a lidskými hodnotami, probudí v něm uspalou kněžskou duši. Byl to „vyschlý prelát, pedant, měl srdce pokryté tlustou vrstvou prachu knihoven“, vyburcuje se jeho duše otevřená k modlitbě, k naslouchání, pochopení, apoštolátu. „Našel jsem sám sebe jako člověka jako kněze,“ vyznává. Umírá s žalem, že nedokázal odvrátit svého přítele malíře od spáchání sebevraždy. (Pokračování příště.)

Abbé Ferdinando Castelli
Přeložil P. Josef Koláček S. J.

⁶ P. DONCOEUR, Deux essais sur la sacerdoce“ v *Etudes*, léde 1948

⁷ M. DE SAINT-PIERRE, i *NUOVI PRETI*, Milano, Barbance., 1964. str. 38

⁸ Srov. J. Cronin *Le chiavi del Paradiso*, Řím Campitelli 1944

⁹ Srov. B. Marshall, *Il mondo, la carne e Padre Smith*, Milano, Longanesi, 1948.

MLADÝM

Proč slavíme Velikonoce?

V dějinách je mnoho významných dní a událostí. Jenom z poslední doby bychom mohli zmínit ukončení 2. světové války, první kroky člověka na Měsíci, pád berlínské zdi nebo teroristický útok na New York. V tomto výčtu bychom mohli pokračovat. Je však jeden den, který přehlídíme, i když natrvalo změnil běh dějin! Každé jaro jej slaví lidé po celém světě. Většinou si však neuvědomují jeho význam. Jde o Velikonoční neděli.

V tento den si všichni křesťané připomínají zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Jak to tenkrát bylo? Bible o tom podává jasnou zprávu. V evangeliu podle Lukáše čteme: Prvního dne po sobotě, za časného jitra, přišly ženy k hrobu s vonnými mastmi, které připravily. Nalezly však kámen od hrobu odvalený. Vešly dovnitř, ale tělo Ježíše nenašly. A jak z toho byly bezradné, stanuli u nich dva muži v zářícím rouchu. Ženy zachvátil strach a sklonily tvář k zemi. Ale oni jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Ježíš zde není, byl vzkříšen! Vzpomeňte si, jak vám řekl, když byl ještě v Galileji, že musí být vydán do rukou hříšných lidí, být ukřižován, ale třetího dne vstane z mrtvých.“ Tu se rozpomenuly na jeho slova, vrátily se od hrobu a oznámily to všechno učedníkům i všem ostatním.

O existenci Ježíše Krista na základě historických údajů lze většinu lidí přesvědčit. Možná, že zemřel i na golgotském kříži, ale jeho zmrtvýchvstání? To zní jako pohádka! Kristovo vzkříšení z mrtvých je pro mnohé lidi problémem. Jaký postoj zaujmeme my k této události, která se tehdy stala prvního dne po sobotě?

Nejčastější námitky

Pochybovači opírají svoje námitky proti vzkříšení Krista o tři tvrzení:

1. Ježíšovo tělo ukradli učedníci. Myšlenka, že vojáci usnuli, vypadá jako vtip. Vždyť usnutí strážce se trestalo smrtí. I kdyby vojáci spali, hluk při odvalování dvoutunového kamene by je určitě vzbudil. Pokud by se chtěli učedníci jen přiblížit k Ježíšovu hrobu, římská stráž by je zabila. Navíc – kde by teď vzali odvalu, když se předtím tolik báli? Vždyť se rozprchlí, když byl Ježíš zatčen.

2. Ježíšovo tělo ukradli velekněží. Proč by to dělali? Právě naopak – potřebovali Kristovo mrtvé tělo, aby dokázali, že jeho vzkříšení je nesmysl. Farizeové a Saduceové byli chytrými politiky. Kdyby věděli, kde je Kristovo tělo, bez milosti by zesměšnili každého, kdo by mluvil o jeho vzkříšení.

3. Ježíš byl jenom v bezvědomí, ve stavu klinické smrti. Podle této teorie Ježíše k životu probíral chladný vzduch. Vymotal se z ob vazů, zesláblý odvalil dvoutunový balvan a přemohl asi šestičlennou stráž. Pak se v plné „svěžesti“ ukázal svým učedníkům. Že by

Ježíš nezemřel, je absurdní. Prošel šesti soudy, byl zbičován k nepoznání. Byl tak slabý, že se nemohl udržet na nohách. Měl proboděný bok, ze kterého vytekla voda a krev. Čtí kati, skuteční mistři svého řemesla, mu ani nezpřeráželi nohy, aby uspišili jeho smrt – tak si byli jeho smrti jisti. Více než padesát kilogramů aromatických látek a ob vazů (dle způsobu pohřbívání v tehdejší době) by zadusilo každého.

Jasně svědectví o vzkříšení

Bible udává, že Krista po jeho zmrtvýchvstání vidělo více než pět set lidí. Dívali se do jeho tváře, slyšeli, jak k němu hovoří a uvěřili v jeho vzkříšení. Také životy jeho učedníků se poté od základů změnil. I nevěřící Tomáš potvrzuje identitu zmrtvýchvstalého Ježíše, se kterým se osobně setkal – slovy: „Pán můj a Bůh můj!“ Bylo to zanedlouho poté, kdy se všichni učedníci báli ke Kristu veřejně přiznat. Ale když ho uviděli na vlastní oči, dotýkali se ho a jedli s ním, byli ochotni za něj položit i život. Vzkříšení bylo ústřední zvěstí prvotní církve a vedlo k jejímu obrovskému růstu. Také dnes, kteří v Ježíše Krista věří, svědčí o tom, že zmrtvýchvstalého změnila jejich život.

Poselství Velikonoc

Co tedy pro nás znamená zmrtvýchvstání Ježíše Krista? Má zásadní význam pro každého člověka – dává naději věčného života v nebi. Kdyby Ježíš nevstal z mrtvých, byla by celá křesťanská víra jen fantazií. Ježíš na kříži dokončil své dílo záchrany. Vzkříšením zrušil moc smrti. Dal nám jistotu věčného života. Jestliže umíráme ve víře v živého Ježíše Krista, budeme také spolu s ním vzkříšeni.

Jak je krásné žít v radosti, pokoji a jistotě, že smrt je přemožena, že Ježíšovo vítězství nad smrtí platí i pro nás. Každý celým srdcem důvěřuje Pánu Ježíši, může vyznávat s apoštolem Pavlem: „Jsem si jist, že ani smrt ani život, ... ani výše ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ Přijíme i Vám tuto velikonoční radost a jistotu.

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Československá „Bartolomějská noc“

Osobní vzpomínka Karla Chrobáka na komunistický zábor klášterů před 60 lety

Tak jako se do dějin Francie navždy zapsala krvavým písmem pověstná „Bartolomějská noc“, kdy v noci z 23. na 24. srpna (na svátek sv. Bartoloměje) 1572 byli v Paříži pobiti z rozkazu krále Karla IX. Protestantští Hugenoti, tak také bude navždy vzpomínána v historii české a slovenské katolické církve noc ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek – ze 13. na 14. duben 1950, kdy v Čechách, na Moravě a na Slovensku byly přepadeny komunistickou policií všechny mužské kláštery a jejich osazenstvo násilně odvezeno do státem kontrolovaných středisek. Neobyčejná historická analogie. Tak jako při zajetí Pána Ježíše v zahradě Getsemanské po poslední večeři na Zelený čtvrtek i zde nepřátelé Světla použili temnot noci k provedení svých nekalých činů.

Asi hodinu před půlnocí 13. dubna na Zelený čtvrtek 1950 jsem byl probuzen rázným rozkazem: „Pane salesiáne, vstaňte a okamžitě se oblékněte a to bez hluku, abyste neprobudil ostatní v této ložnici a pojdte se mnou!“ V polospánku jsem poznal státního zmocněnce, který byl v září na začátku školního roku 1949 dosazen ministerstvem školství, aby trvale bydlel v našem ústavě v Přestavlkách a dohlížel na naše vyučování vyšších tříd gymnázia, tedy šesté, sedmé a osmé třídy. On ještě s jedním mladším pomocníkem nás neustále sledovali ve dne v noci. Z ministerstva školství nám dodávali každý měsíc osnovy pro vyučování češtiny, francouzštiny, dějepisu a politických věd, které všechny jsem právě já vyučoval a tak jsem je měl často ve třídě a ještě častěji mě odposlouchávali za dveřmi. Od začátku bylo jasné, že jejich hlavním cílem bylo vyzvědět všechny podrobnosti o způsobu našeho života, dokonce i jak se stravujeme, zda máme po domě nějaké tajné skryše, co je ve sklepích, co je na půdě – zkrátka řečeno nic jim neuniklo a všude měli

přístup. Aby nepoznali, když se o nich mluvílo, tak tomu staršímu jsme dali jméno senex (stařec) a tomu mladšímu puer (chlapec). S Přestavlkami měl tehdejší ministr církevních věcí Alexej Čepička zvláštní záměr. Jednalo se zde o 70 kleriků vyšších tříd gymnázia. Zbavíme je jejich představených a lákavými nabídkami je přesvědčíme, aby po maturitě přešli do nově založeného semináře v Litoměřicích, zatímco letošním rokem zavřeme všechny nynější semináře jednotlivých diecézí. Jak se později ukázalo, nikdo z tehdejších salesiánských kleriků do Litoměřického semináře nepřešel, ale většina z nich soukromě studovala teologii a pak byli tajně vysvěceni a nebo se dokonce dostali do zahraničí jako Otec Vojtěch Hrubý, který potom dlouhá léta působil v Římě v českém Velehradě.

Když mne vyvedl senex z ložnice, na chodbě mě překvapili rozestavění policisté se samopaly připravenými ke střelbě. Vypadalo to jako by chtěli potlačit vznikající revoluci. Byl jsem zaveden do ústavní kaple, kde již čekalo pět kněží, dva klerici, kteří spolu se mnou vyučovali a dva bratři koadjutoři (laici). Scházel zde ředitel ústavu Otec Alois Slovák, který byl právě na návštěvě u své nemocné matky v Soběchlebských. Také on byl později dopraven, jak všichni ostatní představení klášterů, do premonstrátského kláštera v Želivě u Humpolce.

Z kaple, kde nám bylo zakázáno spolu mluvit, jsme byli odvedeni do autobusu. Žádné osobní věci nám nebylo dovoleno vzít s sebou. Řekli nám, že nám budou doručeny později. Autobus měl na oknech zatažené záclony, takže jsme neviděli, co se děje venku a jen přes řidičovo přední okno jsme mohli sledovat, kam nás vlastně vezou. Autobus nás dovezl do Olomouce a zde na policejní stanici dostal řidič rozkaz jet do Hradce Králové, kde se opět na policejní stanici ři-

dič dozvěděl, že nás má dovézt do Oseku u Duchcova. Vše bylo naplánováno tak, že nikdo z osazenstva na začátku cesty nevěděl, kam nás autobus zaveze.

Cisterciácký klášter v Oseku u Duchcova patří k největším klášterům v Čechách. Jeho osazenstvo bylo německé a v roce 1945 po odsunutí Němců zde otevřeli salesiáni své teologické učiliště spolu s misíí pro zdevastované pohraničí. Budovy kláštera a rozlehlé zahrady jsou obehnané vysokou zdí, takže osazenstvo se dá snadno hlídat. Nastalo vítání, neboť jsme se tu setkali se všemi salesiány z českých a moravských ústavů. Byli zde řeholníci i jiných kongregací jako Těšitelé a Salvatoriáni. Po dlouhé cestě jsme byli unaveni a také měli hlad a žízeň. Rozdali nám sáčky s jídlem, o kterých se ti zkušenější vyjádřili, že podobné se rozdávají někdy ve věznicích na Pankráci.

Když nás všechny shromáždili na Velký pátek k večeru do prostorné klášterní jídelny, hlavní vedoucí celého soustředění blahobytně vypadající soudruh Böhm k nám měl uvítací projev. V myslí mi tenkrát ve spojitosti jmen probleskla myšlenka na pana faráře Böhma z Bezručovy básně Hrabyny. Že by to s námi myslel pan soudruh přece jen dobrácky, jak ve svém projevu naznačil? Sliboval nám, že nás pracující lid chce osvobodit od jha našich přísných představených, že se postará, abychom dostali zdravou a výživnou potravu, že pro nás vybuduje moderně zařízené koupelny, abychom se mohli plně tělesně vyžít, že nás zařadí aktivně do budování lepší budoucnosti pro český národ a že se postará, abychom se dostali z okraje do středu lidské společnosti. Ale následující dny ukázaly, že opak byl pravdou, tak jako všechny komunistické sliby.

Všichni práce schopní museli ráno od 8 hodin nastoupit do práce. Celý vnitřek kláštera se předělával pod vedením

Nádvoří kláštera v Oseku

Oseckých stavebních podniků. Nejrozlehlejší klášterní křídlo bylo přeměněno na kovodělnou výrobu a byly sem nastěhovány potřebné stroje. Vyráběla se zde součástky do dveří a oken, které se vyvážely do zaostalých zemí sovětského bloku. Při výrobě docházelo k častým úrazům, protože nikdo z nás nebyl dostatečně pro práci na svářecích strojích, soustruzích a bruskách vyškolen. Do smrti nezapomenu na chvíli, kdy jsem čekal na kovovou součástku, abych ji po sváření obrousil. Pomocník, který měl součástku držet ji však nedržel dost pevně, a tak se mu z ruky vysmekla a vyletěla do stropu, kde prorazila díru a potom dopadla přesně na místo, ze kterého jsem vteřinu před tím uskočil. Jsem přesvědčen, že tenkrát mě anděl strážný zachránil od těžkého zranění, možná i od jisté smrti.

V té době probíhala v Československu všemi propagačními prostředky vybičovaná kampaň proti zásahu USA v boji Jižní Koreje proti Severní. Byly podporovány podpisové akce s heslem: Ruce pryč od Koreje! Také vedení našeho oseckého soustředění nás vybízelo, abychom se zapojili do této akce, neboť naše podpisy, jakožto duchovních osob, budou mít na světové mínění neobyčejný vliv. A zde nastalo mezi nám rozpolcení. Vyskytli se jedinci, kteří s vedením souhlasili a rezoluci plným jménem i s uvedením svého úřadu v původním klášteře podepsali. To vyvolalo vášnivou diskusi a hrozilo nebezpečí že se tak naše společenství rozdělí. Kritickou situ-

aci neočekávané vyřešil salesiánský klerik Ladislav Vik. Odešel do kanceláře vedoucího Böhma s požadavkem, že chce petici také podepsat. Když mu vedoucí petici předložil, řekl mu, že se chce podívat i na ostatní podpisy, kdo všechno to už podepsal. Böhmu mu ochotně všechny listiny vytáhl k nahlédnutí, ale dřív než se vzpamatoval, La-

dislav Vik všechny listiny popadl a na místě je roztrhal na kusy a vítězoslavně zvolal: Deo gratias! – Bohu díky!

Soudruh Böhmu zařval na strážníky, aby okamžitě Ladislava zajistili. Potom ho začal vyslýchat, co znamenají slova: Deo gratias! Jestli to není nějaké středověké heslo, kterým, začínala vzpoura. Ladislav pak byl deportován do želivského kláštera, kde byli soustředěni představení všech klášterů a další významní církevní představitelé. Po propuštění z vězení byl později Ladislav Vik tajně vysvěcen na kněze a pak také zastával funkci salesiánského inspektora, což odpovídá v jiných řeholích funkci provinciála.

Odvažné vystoupení mladého salesiánského klerika sjednotilo všechny řeholníky a od té doby se nás již komunistické vedení nesnažilo rozdělít.

aci neočekávané vyřešil salesiánský klerik Ladislav Vik. Odešel do kanceláře vedoucího Böhma s požadavkem, že chce petici také podepsat. Když mu vedoucí petici předložil, řekl mu, že se chce podívat i na ostatní podpisy, kdo všechno to už podepsal. Böhmu mu ochotně všechny listiny vytáhl k nahlédnutí, ale dřív než se vzpamatoval, La-

V září, tedy asi po pěti měsících inace, byli všichni klerici a kněží povojenskou službou povoláni, aby nasili do tehdy nově založených vojenských útvarů Československé armády (Pomocných Technických jednotek). Byli zde zařazeni politicky nespolehliví občané. Výcvikové středisko rekruty z Čech, bylo zřízeno v pohraničním pásmu severní Moravy ve vykliděné oblasti vesnice Libava, kam jsme nasilovali i my všichni z oseckého střediska. Na vojenských uniformách jsme nasili výložky černé barvy a když se civilisté ptali, co znamenají, tak jim odpovídali: „Držíme smutek, zemřel nám generál.“ Jaké byly moje zážitky z PTP – „Černých baronů“ je ovšem další kapitola mého života.

*Listy padlé
ze starého stromu oží
Karel Chro*

Valitelský státní bezpečnosti. V Praze dne 5. dubna 1950.
Čj.4-2285/50651-50.

Všech krajských velitelů státní bezpečnosti v Čechách a na Moravě. Přísah tajně!
/do vlastních rukou/ Uložit v trezoru

Vše: A k o e "K".

Podle rozhodnutí vojáka v určený den a hodinu k soustředění všech příslušníků-funkcionářů řádů a kongregací, jak je určeno z příslušných pokynů.

Soustředění těchto řeholníků se označuje krycím názvem akce "K".

Krajští příslušníci řádů a kongregací, spadající do akce "K" přisílají se centralizovanému střežení. Pro rozložení řeholníků střežení se soustředí automaticky, střežení.

Provedení akce "K" zajišťuje a provádí Státní bezpečnost na spolupráci vojáka bezpečnosti.

Za řízení a plynulé provedení akce "K" zodpovídá osobně krajský velitel státní bezpečnosti.

Krajský velitel státní bezpečnosti i jeho zástupce provede všechny opatření, vyplývající z pokynů k provedení akce "K".

Potřebná motorová vozidla a orgány StB jsou již zajištěni. Velitelé jednotlivých oddílů StB budou dány krajskému veliteli k dispozici po vyhlášení zahájení akce "K".

Příslušníci StB určené k akci "K" se rozdělují do tří skupin a to:

I. skupina: jednotky StB určené k opatření střežení centralizovaných a internčních střeženík /příchůz v úvodu pouze krajští příslušníci, ústřední úřady, liberec a Jihlava/.

II. skupina: příslušníci StB určené k střežení vyhlášených budov do jejich příslušného předání.

III. skupina: příslušníci StB soustředěni pouze při akci "K".

Kopie tajného rozkazu Osvalda Závodského k likvidaci klášterů

Kláštery a církevní majetek v České republice

V dubnu 1950 komunistická vláda Československé republiky obsadila a zavřela všechny mužské a ženské kláštery v celé republice a násilně odvezla jejich osazenstvo do koncentračních domů. K tomuto rozhodnutí došlo na schůzi předsednictva Ústředního Výboru Komunistické Strany Československa dne 30. ledna 1950 za osobní účasti Gottwalda, Zápotockého, Čepičky, Kopeckého, Ďuriše, Nejedlého, Fierlingra, Bareše, Clementise a Širokého. Tímto zásahem byl prakticky zlikvidován normální život 42 mužských a 56 ženských řádů na celém území Československa. Bylo uzavřeno 247 mužských a 670 ženských klášterů a násilně odvečeno do internačních a centralizačních středisek 2,528 řeholníků a 11,896 řeholnic.

Provedením této akce byla pověřena Státní Bezpečnost (Stb) a již 5. dubna téhož roku rozesílá plukovník Osvald Závodský jím podepsaný přísně tajný rozkaz všem krajským velitelům Stb v Čechách a na Moravě o záboru klášterů. V dokumentu Závodský píše, že podle rozhodnutí dojde v určitý den a hodinu k soustředění všech příslušníků řeholních řádů a kongregací, že toto soustředění se označuje krycím názvem „K“ (kláštery), že se pro příslušníky řádů a kongregací, spadajících do akce „K“ zřizují centralizační střediska, a že pro reakční řeholníky se zřizuje internační středisko. Kopii tohoto rozkazu přinesl katolický týdeník Světlo 14/95.

Určitý den a hodina pak byla noc z 13. na 14. dubna 1950, kdy každý klášter a řeholní dům „navštívili“ tři příslušníci Stb za doprovodu dvou příslušníků Veřejné Bezpečnosti (všichni byli ozbrojeni) a za doprovodu jednoho zmocněnce Státního Úřadu pro Věci Církevní a jednoho Církevního tajemníka. Přišli v noci, jako zloději, s gestapáckou arogancí. V jednom pražském kláštře je však očekávalo překvapení: žil tam mnich, který z asketických důvodů spával v rakvi. Když ho tam nepovolání návštěvníci uviděli, lekli se tak, že obratem vza-

li nohy na ramena a utekli. Přišli zabrat onen klášter až ráno.

Správou klášterů po jejich zabrání a zrušení byla pověřena Náboženská matice, která všechen klášterní majetek rozdala. Budovy převedla na Československý stát, vnitřní zařízení rozprodala nebo darovala různým organizacím - muzeím, knihovnám, archivům. Hospodářská zařízení - pole, louky a lesy předala zemědělským družstvům. Mnoho věcí se při tom rozdávání ztratilo, jak o tom svědčí porovnání inventury ze současné doby a z roku 1950. V mnoha případech byly knihovní místnosti vyklizeny tak, že knihy v nich uložené byly vyvezeny na smetiště.

Nebylo to po prvé, kdy církev ztratila svůj majetek. Za husitských válek přibližně 30 procent církevního majetku si rozebrala drobná šlechta a města a přibližně 170 klášterů a několik set kostelů bylo husity vypáleno a vyplněno. Za osvětské vlády Josefa II. byly zrušeny všechny kláštery, které se nezabývaly vzděláním, vědeckou činností, zdravotnictvím a charitou. Majetek ztracený za husitských válek, s výjimkou jmění několika klášterů, církev nikdy již zpět nedostala a to ani po bitvě na Bílé Hoře, kdy katolické náboženství bylo prohlášeno za jediné státem povolené. Není tedy pravdou, jak se často tvrdí, že církev získala majetek hlavně z pobělohorských konfiskací.

Jak vznikl církevní majetek? V raných dobách křesťanství panovníci, šlechta a města stavěli na svých pozemcích kostely a církevní budovy, a podle tehdy platného bavorského práva, byli jejich majiteli. Po druhém lateránském koncilu roku 1138 bylo postupně bavorské právo změněno na patronátní právo takže vlastníkem církevních staveb se stala církev a dosavadní majitelé převzali čestnou povinnost přispívat účinně na údržbu těchto staveb. V českých zemích se tak stalo v roce 1221. Statky, které dostávali biskupové od panovníků a šlechty byly od počátku (976)

považovány za jejich neomezené vlastnictví; totéž se vztahovalo na statky, které dostávaly kláštery. Velká část církevního majetku vznikla z darů zbožných věřících a církev sama rozšiřovala svůj majetek koupěmi, které byly výsledkem dobrého hospodaření.

Po celá staletí byla církev právoplatným vlastníkem svého majetku. O tom nepochyboval ani Československý stát, při provádění pozemkové reformy v roce 1919, jakkoli byl tehdy stát protikatolicky naladěný. Kdyby byly tehdy existovaly sebemenší právní důkazy pro tvrzení, že církevní majetek církvi nepatří, byl by toho stát bezpochyby využil, ale nestalo se tak a doklady o provádění pozemkové reformy uvádějí jako vlastníka příslušnou církevní instituci.

Po druhé světové válce vláda obnovené Československé republiky, kde komunisté měli silný vliv, vyhlásila v roce 1947 revizi první pozemkové reformy, která měla církev připravit o tři čtvrtiny svého majetku. Za vyvlastněné pozemky měla církev dostat finanční odškodnění. Ještě dříve než tato revize proběhla, přišel únor 1948 a vládnoucí komunistická strana zabrala všechen církevní majetek kromě kostelů a far.

Dalo by se očekávat, že po pádu komunistického režimu v listopadu 1989 církev dostane všechen svůj znárodněný, zkonfiskovaný, jedním slovem ukradený majetek zpět do svého vlastnictví. Za návrat tohoto majetku se postavili biskupové Čech a Moravy s žádostí, aby stát nabídl církvi všechen její majetek a že církev sama stanoví co převezme zpět a co nikoli. Poněvadž stát řešení církevního majetku neustále odkládal vyskytl se názor skupiny věřících právníků, kteří tvrdí, že není o čem se státem jednat, protože jde o porušení zákonů a tudíž o záležitost, kterou lze řešit jedině soudním rozhodnutím. Bohužel ani soud zatím nepřiznal církvi její práva, poněvadž soudní jednání se rovněž neustále odkládají.

*Připravil Jaroslav Mencl, Ph.D.
Cleveland, Ohio*

The Pope on... Justice and Sedaqah

Justice and Sedaqah

At the heart of the wisdom of Israel, we find a profound link between faith in God who "lifts the, needy from the ash heap" (Ps 113:7) and justice towards one's neighbor. The Hebrew word itself that indicates the virtue of justice, *sedaqah*, expresses this well. *Sedaqah*, in fact, signifies on the one hand full acceptance of the will of the God of Israel; on the other hand, equity in relation to one's neighbor (cf. Ex 20:12-17), especially the poor, the stranger, the orphan and the widow (cf. Dt 10:18-19). But the two meanings are linked because giving to the poor for the Israelite is none other than restoring what is owed to God, who had pity on the misery of His people. It was not by chance that the gift to Moses of the tablets of the Law on Mount Sinai took place after the crossing of the Red Sea. Listening to the Law presupposes faith in God who first "heard the cry" of His people and "came down to deliver them out of the land of the Egyptians" (cf. Ex 3:8). God is attentive to the cry of the poor and in return asks to be listened to: He asks for justice towards the poor (cf. Sir 4:4-5, 8-9), the stranger (cf. Ex 22:20), the slave (cf. Dt 15:12-18). In order to enter into justice, it is thus necessary to leave that illusion of self-sufficiency, the profound state of closure, which is the very origin of injustice. In other words, what is needed is an even deeper "exodus" than that accomplished by God with Moses, a liberation of the heart, which the Law on its own is powerless to realize. Does man have any hope of justice then?

Christ, the Justice of God

The Christian Good News responds positively to man's thirst for justice, as St. Paul affirms in the Letter to the Romans: "But now the justice of God has been manifested apart from law ... the justice of God through faith in Jesus Christ for all who believe. For there is no distinction; since all have sinned and fall short of the glory of God, they are justified by His grace as a gift, through the redemption which is in Christ Jesus, whom God put forward as an expiation by his blood, to be received by faith" (3:21-25). What then is the justice of Christ? Above all, it is the justice that comes from grace, where it is not man who makes amends, heals himself

and others. The fact that "expiation" flows from the "blood" of Christ signifies that it is not man's sacrifices that free him from the weight of his faults, but the loving act of God who opens Himself in the extreme, even to the point of bearing Himself the "curse" due to man so as to give in return a "blessing" due to God (cf. Gal 3:13-14). But this raises an immediate objection: what kind of justice is this where the just man dies for the guilty and the guilty receives in return the blessing due to the just one? Would this not mean that each one receives the contrary of his "due"? In reality, when we discover divine justice, which is so profoundly different from its human counterpart. God has paid for us the price of the exchange in His son, a price that is truly exorbitant. Before the justice of the cross, man may rebel for this, but it reveals how man is not a self-sufficient being, but in need of another in order to realize himself fully. Conversion to Christ, believing in the Gospel, ultimately means this: to leave the illusion of self-sufficiency in order to discover one's need – the need of others and God, the need of His forgiveness and His friendship. So we understand how faith is altogether different from a natural, good feeling, obvious fact: humility is required to accept that I need another to free me from "what is mine," to give me gratuitously "what is His." This happens especially in the sacraments of reconciliation and the Eucharist. Thanks to Christ's action, we may enter into the "greatest" justice, which is that of love (cf. Rm 13:8-10), the justice that recognizes itself in every other as more a debtor than a creditor, because it has received more than it could ever have been expected. Strengthened by this vision and experience, the Christian is moved to contribute to creating just societies, where all receive what is necessary to live according to the dignity proper to the human person and where justice is enlivened by love.

Dear brothers and sisters, Lent culminates in the Paschal Triduum, in which this year, too, we shall celebrate divine justice – the fullness of charity, gift, salvation. May this penitential season be for every Christian a time of authentic conversion and intense knowledge of the mystery of Christ who came to fulfill every justice. With these sentiments I cordially impart to all of you my Apostolic Blessing.

*The Pope Benedict XVI
The Observer March 19, 2004*

The Golden Metropolis in the heart of Europe

The Břevnov Monastery

The Abbey of Břevnov is the oldest monastery in Bohemia and one of the significant religious and cultural centers in the country. It was established by the Czech prince Boleslav II of the Přemyslid dynasty, and the second Prague bishop, St. Vojtěch (Adalbert), of the Slavník dynasty in 993 AD at the spring of the Brusnice stream near the village of Břevnová on the road from the Hradčany castle. According to an old legend the bishop and the prince had an identical dream which brought them to a sluggish spring to which a deer came to drink, but was prevented from quenching its thirst by a heavy log blocking the flow of water. As soon as St. Vojtěch removed the timber, the spring immediately gushed forth with full force. A tree trunk with stubs of branches became a symbol of the Břevnov monastery and the Vojtěška spring later became a place of pilgrimage. Baroque renditions of this legendary event can be seen on the altar painting in the Břevnov church and on two frescos in the prelature and monks' quarters.

St. Vojtěch played a major role in bringing the Benedictine order to Bohemia. At the Italian monastery of Aventino he selected several monks whom he brought to Břevnov with the intention of Christianizing the Czech lands. In the early and high Middle Ages the abbey occupied a leading position among the political, cultural and economic centers of the country.

The first of the two greatest periods of the monastery lasted four centuries. During that period a mainly clay slate Romanesque complex of buildings with a three nave basilica and crypt was built. From the middle of the 13th century a larger building for the monks' quarters was erected and a magnificent Gothic church was begun, but never completed. After the monastery was plundered and destroyed by Hussites in 1420 the site of the abbey was transferred to Broumov for more than two centuries. The Gothic church was repaired

Crypt interior in Břevnov Monastery – 2nd quarter of 11th century

several times, including the restoration after the Battle of White Mountain (Bílá hora) from 1620 to 1622.

The second period, in which the monastery flourished, during the first half of the 18th century, was characterized by a complex of buildings in the style of high baroque designed by Kryštof and Kilian Dientzenhofer. The monastery suffered further damage in the wars around the middle of the 18th century, as well as after the dissolution by the Communists in 1950 when the Baroque brewery was completely destroyed, the interiors devastated and the monks dispersed. After general restoration from 1990 to 1994 the monastery is used once again by the Benedictine order.

The church of St. Margaret (sv. Markéta) was built by Kryštof Dientzenhofer between 1709 and 1716. At the southern entrance there is a marble memorial plaque with significant dates from the history of the monastery. The western gate is covered by modern iron work with the Benedictine cross completed by the inscription "Crux Sancti Patris Benedicti" (= Cross of Saint Father Benedict) and with the beginning letters of the prayer for expelling the devil, which in English translation reads: "Step back, Satan, and do not tempt me to sin, what you promise is sinful, drink the poison yourself!"

The choir has an organ with rich plastic

decorations and an engraving of an angel's choir. Six side altars in the main nave are covered with illusionary architecture and with six paintings by Petr Brandl portraying apotheosis of St. Otmar, St. Benedict at the moment of his death, St. Wenceslas being assassinated on the stairs of the church in Stará Boleslav, the altar of the Holy Cross depicting a scene of the Crucifixion with the Virgin Mary of Sorrows and fighting soldiers in the background.

The ceiling paintings in the nave were painted by Jan Jakub Stevens of Steinfels. They consist of three scenes of Břevnov hagiography (lives of the saints) including four pairs of portraits of Bohemian rulers who contributed to the development of the monastery. Among the featured saints we find St. Adalbert, St. Anastazius (the first abbot of Břevnov), St. Gaudentius, St. Boniface, St. Alexius and St. Margaret. St. Procopius is portrayed defeating the devil. There are also portraits of two Habsburg emperors, Rudolf II and Ferdinand II.

Despite many disasters which beset the Břevnov monastery, it remains a magnificent cache of Baroque art and truly memorable place to visit.

Tony Jandáček

Photo on back page:

Břevnov Monastery - view from the pond

